

Ordinacions i reglaments

Ordinació del 22-12-2025 tributària comunal per a l'any 2026.

Vist el marc de l'autonomia administrativa i financera al que fa referència l'apartat 2n de l'article 80 de la Constitució;

Vist el que disposen la Llei qualificada de delimitació competències dels comuns, del 4 de novembre del 1993, modificada per la Llei qualificada 6/2007, del 22 de març i la Llei 19/2018, del 20 d'octubre, qualificada de modificació de la Llei qualificada de delimitació de competències dels comuns;

Vista la Llei 36/2021, del 16 de desembre, de les finances comunals;

Vista la Llei 21/2014, del 16 d'octubre, de bases de l'ordenament tributari;

Vistos els Decrets de l'11 de febrer, del 22 d'abril i del 21 d'octubre de 2015, que aproven, respectivament, els Reglaments d'aplicació dels tributs, de revisió en via administrativa dels actes d'aplicació dels tributs i de recaptació dels tributs, que complementen, en tots els casos la Llei de bases de l'ordenament tributari;

Vist el Títol II de la Llei 43/2014, del 18 de desembre, del saig;

Vista la Llei 44/2014, del 18 de desembre, de l'embargament, modificada per la Llei 32/2018, de 6 de desembre, la Llei 24/2018, de 18 d'octubre i la Llei 18/2019, de 15 de febrer;

Atès el que disposa el text refós del Codi de l'Administració;

El Comú de la Massana, en la sessió de Consell de Comú del 22 de desembre del 2025, ha aprovat l'Ordinació següent:

Títol I. Disposicions generals

Article 1. *Exercici de la potestat normativa*

Mitjançant aquesta Ordinació, el Comú de la Massana desplega i regula els elements essencials dels tributs conforme al que preveu la Llei 36/2021, del 16 de desembre, de les finances comunals.

Article 2. *Definició i contingut de l'Ordinació tributària*

1. L'Ordinació tributària comunal és única, de forma que regula la totalitat dels tributs comunals.
2. Els tributs comunals es classifiquen en taxes, contribucions especials i impostos.
3. L'Ordinació tributària comunal regula els elements que s'assenyalen a continuació, respecte de tots els tributs que s'apliquen:
 - a) La naturalesa jurídica del tribut.
 - b) El fet generador.
 - c) L'obligat tributari.
 - d) La base de tributació.
 - e) El tipus de gravamen.
 - f) El meritament del tribut.
 - g) La quota tributària.
 - h) Les deduccions i les bonificacions potestatives sobre la quota.
 - i) Les infraccions i sancions aplicables.
 - j) El sistema de gestió, declaració i liquidació.

4. Respecte als impostos d'àmbit estatal compartits, l'Ordinació tributària comunal regula únicament el tipus de gravamen addicional aplicable pel Comú, i si és el cas, la gestió, la comprovació, les infraccions i les sancions.
5. L'Ordinació inclou les bonificacions obligatòries, previstes en el Títol II de la Llei 36/2021, de 16 de desembre, de finances comunals, així com aquelles bonificacions establertes potestativament, que es consideren oportunes atenent raons d'interès públic, de política econòmica o de política social que ho justifiquin i que siguin de caràcter general.
6. L'Ordinació també regula, respecte a la totalitat dels tributs del Comú, els aspectes següents:
- a) El contingut del deute tributari.
 - b) Les formes d'extinció dels deutes tributaris.
 - c) El procediment de notificació dels tributs.
 - d) Les declaracions tributàries.
 - e) El procediment d'inspecció dels tributs.
 - f) El procediment de recaptació.
 - g) La potestat sancionadora.
 - h) Les vies d'impugnació.

Article 3. *Exercici de la potestat administrativa: de gestió, de recaptació i comprovadora*

1. El Comú té, quant a la recaptació dels tributs comunals, les mateixes prerrogatives establertes legalment a favor de l'Administració General.
2. Les potestats de gestió, recaptació i comprovació en relació amb els tributs són del Comú, si bé les pot delegar, mitjançant conveni, sense perjudici del que estableixi la norma de cada tribut.
3. En cas de recaptació en període de constrenyiment, d'acord amb el Codi de l'Administració i la Llei de bases de l'ordenament tributari, la potestat recaptadora correspon al Comú, en el marc del seu autogovern, sense perjudici de la facultat de delegació establerta en el punt anterior.
4. En cas de concurrència de crèdits, els pagaments s'imputen al deute més antic, tret que es tracti de deutes de naturalesa tributària, en els que l'obligat tributari pot imputar-los com lliurement determini sempre que es trobin en període voluntari.
5. El Comú és competent per comprovar el compliment dels tributs comunals, d'acord amb la Llei de bases de l'ordenament tributari.

Article 4. *Exercici de la potestat sancionadora*

El Comú és competent per regular infraccions i aplicar multes i sancions administratives per incompliment de les ordinacions, reglaments i decrets, d'acord amb les potestats que té atribuïdes. Per al seu cobrament, s'ha de recórrer a l'execució forçosa, per la via de constrenyiment patrimonial, d'acord amb les normes que regulen el procediment de recaptació tributària en període executiu.

Article 5. *Obligacions tributàries*

1. La relació jurídica tributària és el conjunt de drets i obligacions generats per l'aplicació dels tributs i dona lloc a obligacions principals o accessòries, materials o formals, i pot comportar la imposició de sancions en els casos d'incompliment dolós o culpós de les obligacions establertes legalment.
2. L'obligació tributària principal consisteix en el pagament de la quota de tributació.
3. Són obligacions tributàries accessòries les que consisteixen en prestacions pecuniàries; entre aquestes, l'obligació de satisfer els recàrrecs o els interessos moratoris, conforme al que preveu la Llei de bases de l'ordenament tributari.

Article 6. Obligats tributaris

Són obligats tributaris les persones físiques o jurídiques i les entitats a qui l'Ordinació imposa el compliment de les obligacions tributàries.

També tenen aquesta consideració les societats civils, les herències jacents, les comunitats de béns i totes les entitats o els patrimonis autònoms que, malgrat no tenir personalitat jurídica, constitueixen una unitat econòmica separada susceptible d'imposició.

Els obligats tributaris ho són:

1. A títol de deutors directes:

- a) El contribuent és l'obligat tributari que realitza el fet generador determinat per l'Ordinació. En els casos establerts en aquesta Ordinació, el contribuent pot o ha de transferir la quota de tributació a terceres persones.
- b) El substitut del contribuent és l'obligat tributari que per imposició de l'Ordinació està obligat, en lloc d'aquell, al qual pot exigir el compliment de l'obligació tributària. El substitut pot exigir del contribuent l'import de les obligacions tributàries, tret que l'Ordinació assenyali una altra cosa.
- c) El subjecte infractor de normes tributàries, per les sancions pecuniàries que se li imposin.

2. A títol de deutors indirectes, en el cas d'incompliment dels deutors directes, i en els termes previstos en la Llei de bases de l'ordenament tributari:

- a) Els responsables solidaris i subsidiaris.
- b) Els adquirents de béns afectats per l'Ordinació al compliment de deutes tributaris.
- c) Els successors dels obligats tributaris.

3. A títol de deutors tercers, altres obligats sotmesos per l'Ordinació al compliment de deures de naturalesa tributària.**Article 7. Capacitat d'obrar i representació**

1. En l'ordre tributari comunal tenen capacitat les persones físiques o jurídiques que la tinguin conforme a dret, els quals poden actuar mitjançant representant.

2. Les persones jurídiques actuen per mitjà de les persones que en el moment en què es produeixen les actuacions tributàries corresponents exerceixen la seva administració, sigui per disposició legal o per acord adoptat vàlidament.

3. Els obligats tributaris que no resideixen al Principat d'Andorra han de designar un representant, persona física o jurídica, amb residència en territori andorrà quan actuïn al país per mitjà d'un establiment permanent o quan així ho estableixi l'Ordinació.

Títol II. Taxes**Capítol I. Disposicions generals en matèria de taxes****Article 8. Definició i fet generador**

Les taxes són tributs el fet generador de les quals és la utilització privada o l'aprofitament especial del domini públic, la prestació d'un servei públic o la realització d'una funció administrativa de sol·licitud o de recepció obligatòria que es refereix a l'obligat tributari, o l'afecta o el beneficia de manera particular.

Les taxes per a la realització de qualsevol acte d'utilització privativa o l'aprofitament especial del domini públic són les següents:

1. Ocupació de la via pública per vehicles:

- a) Guals.
- b) Reserves especials.
- c) Aparcament a la via pública, sense control d'accés (zona de parquímetres).
- d) Aparcaments per a residents, sense control d'accés.

2. Ocupació de la via pública amb finalitats publicitàries i propagandístiques on s'inclouen:
 - a) Instal·lació de rètols indicadors.
 - b) Instal·lació de rètols identificadors.
 - c) Instal·lació de rètols publicitaris.
 - d) La publicitat dinàmica, ja sigui manual, ja sigui oral.
3. Ocupació de la via pública per la col·locació i instal·lació temporal d'elements necessaris per a la construcció i materials d'obra, on s'inclouen:
 - a) Emplaçament de contenidors i sacs de lona.
 - b) Tanques d'obra i bastides.
 - c) Grues i plataformes elevadores.
4. Ocupació de la via pública per a les finalitats pròpies de les activitats d'hoteleria i restauració, on s'inclouen:
 - a) Terrasses.
5. Ocupació de la via pública per a finalitats comercials, on s'inclouen:
 - a) Ocupació per venda ambulat.
 - b) La instal·lació d'aparadors, casetes, màquines expenedores de productes, taquilles, expositors de mercaderies o altres elements que ocupin part de la via pública, quan siguin plegables i/o desmuntables, i l'ocupació no sigui superior a un dia.
6. Ocupació i utilització dels terrenys comunals per a les següents activitats:
 - a) Abocadors comunals.
7. Ocupació de la via pública per l'exercici d'indústries o activitats professionals que impliquin un ús intensiu de l'espai públic, com el rodatge de pel·lícules o d'anuncis publicitaris.
8. Ocupació de la via pública per les activitats que impedeixin o limitin els usos generals a què està destinada la via pública, com la celebració de proves esportives o d'activitats culturals.
9. L'obertura al subsol de cates, canalitzacions, connexions, cambres i galeries de servei, així com l'execució d'obres per a la instal·lació de xarxes o instal·lació de serveis o similars als espais públics.
10. Ocupació de la via pública per la celebració d'actes públics.
11. Preus itineraris permanents (Ordinació de senyalització d'itineraris d'iniciativa privada).
12. Altres ocupacions de la via pública.

Les taxes per prestacions de serveis públics són les següents:

1. D'higiene i enllumenat públic.
2. Sobre el servei de grua de circulació.
3. Sobre el servei d'immobilització de vehicle.
4. Per guardes comunes.
5. Per la prestació de serveis i equipaments pels gossos de companyia.
6. Pel consum d'aigua i lloguer de comptadors.
7. Celebració de casaments i unions civils per les autoritats comunals.

Les taxes per la realització de funcions administratives són les següents:

1. Per l'atorgament de llicències urbanístiques.
2. Per revisió de projectes i avantprojectes.
3. Per autorització d'obertura i/o canvi de nom, de radicació o de titular administratiu o d'objecte d'activitat.
4. Per desllindament.
5. Per emissió de certificats.
6. Per l'emissió d'informes tècnics.

7. Per tramitació de sol·licituds.
8. Per documentació legalitzada.
9. Per obtenir dades del cadastre.
10. Per la inscripció de béns i drets al cadastre comunal.
11. Per l'embranchement a la xarxa general d'aigües.
12. Per l'embranchement a la xarxa de clavegueram.

Article 9. *Obligats tributaris*

1. Són obligats tributaris de les taxes, com a contribuents, les persones físiques o jurídiques que sol·licitin la utilització o aprofitament del domini públic, la prestació del servei públic o la realització de la funció administrativa gravada, o bé les que en resulten afectades o beneficiades.
2. També tenen la mateixa consideració, les societats civils, herències jacents, comunitats de béns i totes les entitats o patrimonis autònoms que, malgrat no tenir personalitat jurídica, constitueixen una unitat econòmica separada susceptible d'imposició.
3. En les taxes establertes per raó de serveis o activitats que beneficiïn o afectin els ocupants d'habitatges o locals, els propietaris d'aquests immobles, els quals, si escau, poden fer repercutir les quotes en els beneficiaris respectius.
4. En les taxes establertes per l'atorgament de les llicències urbanístiques, els constructors i contractistes d'obres, els quals, si escau, poden fer repercutir les quotes en els propietaris de les obres.

Article 10. *Entitats totalment exemptes*

1. Estan exemptes de les taxes regulades en aquesta Ordinació els Coprínceps, el Consell General, el Govern, els comuns i els quarts.
2. Resten també exemptes els organismes i entitats quina legislació emana dels acords internacionals subscrits amb el Principat d'Andorra, sempre que no estiguin destinats a la realització d'activitats econòmiques lucratives.
3. Les entitats parapúbliques i els organismes autònoms públics estan exemptes de les taxes comunals per la utilització privativa o l'aprofitament especial del domini públic quan estiguin directament afectats a la prestació de serveis públics. L'exempció no es fa extensiva a les taxes per les llicències d'obres, ni per l'ocupació temporal de domini públic que sigui necessària per executar els treballs.
4. El Fons d'Habitatge, regulat mitjançant la Llei de creació de l'Institut Nacional de l'Habitatge, està totalment exempt de les taxes derivades de la promoció i rehabilitació d'edificis per a destinar-los a habitatges de preu assequible.

Article 11. *Quantificació del deute tributari*

1. Per l'ocupació o aprofitament especial del domini públic comunal, l'import de la taxa es determina tenint en compte el preu normal de mercat.
 2. Per la realització dels serveis públics o funcions administratives, l'import de la taxa no pot superar el cost real del servei o de la realització de la funció administrativa de què es tracti.
 3. El Comú aprova una memòria econòmica que justifica els paràmetres i les variables que determinen el cost del servei o el preu normal de mercat, i la fixació de la taxa corresponent, així com la seva actualització.
- En les taxes on s'utilitzi el preu de mercat per fixar el seu import, el mateix ha de ser revisat, com a mínim, cada sis anys, i en les taxes on s'utilitzi el cost real, la revisió ha de ser anual.
4. Si la naturalesa de l'acte ho justifica, el Comú, mitjançant aquesta Ordinació, exigeix pagaments anticipats o dipòsits previs a la realització del fet generador.

Si el fet generador no s'acaba realitzant per motius no imputables a l'obligat tributari, el comú ha de retornar l'import juntament amb els interessos de demora.

Article 12. *Període impositiu i meritament*

1. Els deutes tributaris derivats de les taxes es meriten a l'inici de l'ús privatiu o aprofitament especial del domini públic, o a la data d'inici de la prestació del servei o de la realització de l'activitat que se sol·licita, encara que a la data de l'autorització es pot exigir el pagament anticipat o dipòsit previ del seu import total o parcial.

2. En els supòsits en què l'Ordinació estableixi un meritament periòdic, aquest té lloc l'1 de gener de cada any i el període impositiu correspon a l'any natural, excepte els casos d'inici o finalització del fet generador, on el període impositiu es prorrogeja mensualment, d'acord amb l'Ordinació.

Capítol II. Taxes per la utilització privativa o l'aprofitament del domini públic

Article 13. *Guals*

1. Naturalesa jurídica i fet generador

Constitueix el fet generador l'autorització de reserva de l'espai a la via pública per facilitar l'entrada i sortida de vehicles a immobles i terrenys en general.

2. Obligats tributaris

L'obligat tributari d'aquesta taxa és la persona física o jurídica que sol·licita el gual i que en tots els casos haurà de comptar amb l'autorització del propietari de l'immoble o terreny.

3. Quota tributària

Preu únic inicial: 100 euros en concepte de nova placa i nova senyalització horitzontal.

Preu anual a satisfer pel concepte de gual de 61,80 euros el metre lineal, on ja va inclòs el manteniment de la senyalització horitzontal. Tot gual tindrà un mínim de 3 metres lineals.

Preu de reposició de la placa: 25 euros.

4. Període impositiu i meritament

La taxa per gual és anyal i merita el primer dia de l'any natural, o bé el dia de sol·licitud de gual.

La taxa es prorrogeja per mesos naturals en els casos de primeres autoritzacions.

5. Gestió, declaració i liquidació del tribut

El deute tributari s'ha de fer efectiu en el termini d'un mes des del meritament, o bé en el moment d'obtenir l'autorització de gual directament a les oficines del Comú.

En cas que no se satisfaci l'import del gual, el Comú es reserva el dret de retirar la placa de gual.

Article 14. *Reserves especials*

1. Naturalesa jurídica i fet generador

La taxa pel concepte de reserva especial grava la reserva d'espai a la via pública per permetre l'estacionament dels vehicles dels clients de les activitats comercials de la parròquia el temps necessari de càrrega i descàrrega.

Constitueix el fet generador la reserva de l'espai a la via pública per facilitar la càrrega i descàrrega.

2. Obligats tributaris

L'obligat tributari d'aquesta taxa és el titular administratiu que sol·licita la reserva especial.

3. Quota tributària

El deute tributari a satisfer pel concepte de reserva especial és de 50 euros el metre lineal, a excepció a la reserva especial per al servei de repartiment de menjars a domicili que es fixa en 8 euros el metre lineal.

Tota reserva especial tindrà un mínim de 5 metres lineals.

4. Període impositiu i meritament

La taxa és anyal i merita el primer dia de l'any natural, o bé el dia de la demanda de reserva especial.

La taxa es prorrateja per mesos naturals en els casos de primeres autoritzacions.

5. Gestió, declaració i liquidació del tribut

El deute tributari s'ha de fer efectiu en el termini d'un mes des del meritament, o bé al moment d'obtenir l'autorització de la reserva especial directament a les oficines del Comú.

Article 15. *Aparcament a la via pública sense control d'accés (zones de parquímetres)*

1. Naturalesa jurídica i fet generador

La taxa pel concepte d'aparcament a la via pública, grava el fet d'estacionar en els espais habilitats pel Comú com a zones d'estacionament controlades per parquímetre, i sense control d'accés.

Constitueix el fet generador la utilització de la via pública habilitada com estacionament controlat, sense control d'accés.

2. Obligats tributaris

L'obligat tributari és el propietari del vehicle que utilitza la zona d'estacionament.

3. Quota tributària

3.1. La quota tributària d'aparcament a la via pública controlada per parquímetres en zona blava és de:

	Rotació matrícula andorrana	Rotació matrícula estrangera	
		T. alta	T. baixa
De 0 a 15 minuts	0,55	0,70	0,55
De 16 a 30 minuts	0,45	0,65	0,45
+ fraccions 15 minuts	0,25	0,50	0,25

Temporada alta comprèn de l'1/12 al 15/4 i del 24/6 al 9/9, inclourà les vacances escolars i dates dels esdeveniments multitudinaris, d'acord amb el calendari que aprovarà cada any la Junta de Govern.

La temporada baixa s'aplicarà a la resta de dies.

Abonament vehicles en zones habilitades:

Mensual: 44 euros

Trimestral: 114 euros

Anual: 372 euros

– Rotació autobusos: 4,60 euros /hora, amb un màxim diari de 29 euros per dia

Abonament autobusos en zones habilitades:

Tres dies: 58 euros

Set dies: 87 euros

3.2. Zona verda:

De 0 a 15 minuts	0,35 euros
De 16 a 30 minuts	0,30 euros
+ fraccions 15 minuts	0,20 euros

4. Període impositiu i meritament

La taxa per estacionament merita amb l'estacionament del vehicle a la zona de la via pública, habilitada, durant les franges horàries següents:

- Per a vehicles amb matrícula andorrana, de dilluns a dissabte de 9:00 a 13:00 i de 15:00 a 20:00.
- Per a vehicles amb matrícula estrangera, de dilluns a diumenge, inclosos els dies festius, de 9:00 a 13:00 i de 15:00 a 20:00.

5. Gestió, declaració i liquidació del tribut

La taxa s'ha de satisfer immediatament després d'estacionar el vehicle, ja sigui a través de les màquines expenedores de tiquets, o a través de qualsevol aplicació mòbil o sistema habilitat a tal efecte.

Article 16. *Aparcaments per a residents, sense control d'accés*

1. Naturalesa jurídica i fet generador

La taxa pel concepte d'aparcament per a residents, grava el fet d'estacionar a les zones residencials determinades a tal efecte, i sense control d'accés.

Constitueix el fet generador la utilització de la via pública habilitada com a estacionament reservat en zones residencials.

2. Obligats tributaris

L'obligat tributari és el propietari del vehicle que utilitza la zona d'estacionament.

3. Quota tributària

Abonament anual: 540 euros

4. Període impositiu i meritament

El pagament de la taxa per estacionament s'ha de satisfer de forma trimestral, o en el moment de demanar la reserva d'estacionament.

El pagament s'efectuarà per càrrec domiciliat a l'entitat bancària del país que determini el titular.

En el cas que la primera sol·licitud sigui posterior al primer dia del trimestre, l'import serà proporcional al nombre de mesos restants per finalitzar el trimestre, considerant el mateix de la sol·licitud.

5. Gestió, declaració i liquidació del tribut

Aquest s'efectua per càrrec domiciliat al compte que el beneficiari designi en una entitat bancària legalment autoritzada a Andorra.

Article 17. *Instal·lació de rètols indicadors*

1. Naturalesa jurídica i fet generador

Constitueix el fet generador la utilització privativa o l'aprofitament especial, degudament autoritzat, del domini públic, del seu sòl o del seu vol, mitjançant aquest tipus de rètols.

2. Obligats tributaris

L'obligat tributari és la persona, física o jurídica, sol·licitant o aquella que resulti titular de l'autorització.

3. Quota tributària

Pel que fa als rètols indicadors, l'import de la taxa és de 103 euros per unitat i any.

4. Període impositiu i meritament

La taxa merita -inicialment- el dia de l'obtenció de l'autorització i -a partir del primer any- merita anyalment el primer dia de l'any natural.

En el cas que l'autorització s'obtingui amb posterioritat al dia primer de l'any, la taxa es calcula prorratejant els mesos que restin per finalitzar l'any.

5. Gestió, declaració i liquidació del tribut

El pagament s'efectua mitjançant càrrec domiciliat al compte d'una entitat bancària legalment establerta al Principat que designi l'obligat tributari o, subsidiàriament, per ingrés davant les oficines comunals.

El pagament s'ha de fer efectiu dins del termini d'un mes des de la data de meritament.

Article 18. *Instal·lació de rètols identificadors*

1. Fet generador

Constitueix el fet generador la col·locació, degudament autoritzada, d'un rètol anunciant una activitat comercial, empresarial i professional que es realitza en espais privats però amb vistes al domini públic.

2. Obligats tributaris

L'obligat tributari és la persona, física o jurídica, sol·licitant o aquella que resulti titular de l'autorització.

3. Quota tributària

Pel que fa als rètols identificadors, l'import de la taxa és de 8,25 euros anuals per metre quadrat, amb un mínim de 30,90 euros per cada rètol.

4. Període impositiu i meritament

La taxa merita -inicialment- el dia de l'obtenció de l'autorització i -a partir del primer any- merita anyalment el primer dia de l'any natural.

En el cas que l'autorització s'obtingui amb posterioritat al dia primer de l'any, la taxa es calcula prorratejant els mesos que restin per finalitzar l'any.

5. Gestió, declaració i liquidació del tribut

El pagament s'efectua mitjançant càrrec domiciliat al compte d'una entitat bancària legalment establerta al Principat que designi l'obligat tributari o, subsidiàriament, per ingrés davant les oficines comunals.

El pagament s'ha de fer efectiu dins del termini d'un mes des de la data de meritament.

Article 19. *Instal·lació del número del carrer*

1. Fet generador

Constitueix el fet generador la prestació del servei d'identificació de l'immoble i subministrament de la placa indicadora del número de carrer.

2. Obligat tributari

És el propietari o la comunitat de propietaris de l'immoble que sol·licita el subministrament de la placa indicadora del número de carrer.

3. Període impositiu i meritament

Es merita en el moment de sol·licitud.

4. Quota tributària

La quota tributària per placa d'identificació és la següent:

- Número d'1 dígit:	66,50 euros
- Número 1 dígit + lletra:	73,00 euros
- Número de 2 dígits:	80,00 euros
- Número de 2 dígits + lletra:	92,00 euros
- Número de 3 dígits:	92,00 euros

5. Gestió i liquidació

L'abonament de l'import del subministrament s'efectua directament a les oficines del Comú de la Massana.

Article 20. Instal·lació de rètols publicitaris

1. Fet generador

Constitueix el fet generador la col·locació, degudament autoritzada, de domini públic amb rètols o elements anunciants d'activitats comercials, esportives, empresarials o professionals, o la publicitat realitzada en espais privats amb vista al domini públic, en aquells supòsits expressament autoritzats.

2. Obligats tributaris

L'obligat tributari és la persona física o jurídica sol·licitant, o aquella que resulti titular de l'autorització.

3. Quota tributària

Pel que fa als rètols publicitaris pintats, adherits, fixats o instal·lats amb suports, els imports de la taxa anyal/mensual són els següents:

Tipus de rètols publicitaris	Imports
- Suports mòbils (tipus banderola o similars)	42 euros unitat/any
- Instal·lades en bastides d'obra	12,50 euros m²/mes
- Tipus pintats - Tipus tanca - Instal·lats en benzineres, tanques de protecció o similars - Estàtics lluminosos o il·luminats	31 euros m²/any
- Esdeveniments publicitaris extraordinaris	75 euros a 450 euros*

* En funció de la magnitud de l'esdeveniment

4. Període impositiu i meritament

La taxa merita inicialment el dia de l'obtenció de l'autorització, i a partir del primer any merita anualment el primer dia de l'any natural.

En el cas que l'autorització s'obtingui amb posterioritat al dia primer de l'any, la taxa es calcula prorratejant els mesos que restin per finalitzar l'any.

5. Gestió, declaració i liquidació del tribut

El pagament s'efectua mitjançant càrrec domiciliat al compte d'una entitat bancària legalment establerta al Principat que designi l'obligat tributari o, subsidiàriament, per ingrés davant les oficines comunals.

El pagament s'ha de fer efectiu dins del termini d'un mes des de la data de meritament.

Article 21. *La publicitat dinàmica, ja sigui manual, ja sigui oral*

1. Naturalesa jurídica i fet generador

Són supòsits d'ús comú especial de la via o de l'espai públics que figuren definits en l'Ordinació sobre l'ús de les vies, dels espais públics i dels terrenys comunals.

El fet generador és l'ús especial de la via pública per la transmissió de missatges publicitaris, sigui de forma manual o oral.

2. Obligats tributaris

L'obligat tributari d'aquesta taxa és la persona física o jurídica que sol·licita l'ocupació de la via pública en els casos d'usos especials.

3. Quota tributària

a) Publicitat manual: és la què difon els missatges via repartiment a mà o la col·locació de material imprès mitjançant el contacte directe entre el personal autoritzat per repartir la publicitat i els seus receptors, amb caràcter gratuït i utilitzant les vies i espais lliures públics i zones privades d'ús públic:

- Repartiment a mà: 144,20 euros /any/m².
- Col·locació de material imprès: 51,50 euros / 25 cartells, més 2,25 euros per cartell suplementari.

b) Publicitat oral: és la què transmet els missatges de viva veu, en el seu cas amb l'ajuda de megafonia o altres mitjans auxiliars, mitjançant el contacte directe entre el personal autoritzat i els possibles usuaris, i amb la utilització de les vies i espais lliures públics i zones privades d'ús públic: 14,75 euros /dia.

4. Període impositiu i meritament

La taxa pels usos comuns especials merita el dia d'obtenció de l'autorització.

5. Gestió, declaració i liquidació del tribut

L'import de la taxa se satisfà en el moment d'obtenir l'autorització directament a les oficines del Comú.

Article 22. *Emplaçament de contenidors i sacs de lona*

1. Naturalesa jurídica i fet generador

La taxa pel concepte d'emplaçament de contenidors grava la col·locació de contenidors i sacs de lona a la via pública, per a dipòsit de runa i enderroc provinents d'obra.

Constitueix el fet generador l'autorització d'emplaçament de contenidors i sacs de lona a la via pública de la parròquia de la Massana.

2. Obligats tributaris

L'obligat tributari d'aquesta taxa és la persona física o jurídica que sol·licita l'emplaçament del contenidor d'acord amb la legislació existent.

3. Quota tributària

L'import és de 14,40 euros per contenidor i dia, i de 4,65 euros per sac i dia.

4. Període impositiu i meritament

La taxa per l'emplaçament de contenidor i de sac és diari i merita el primer dia de l'emplaçament.

5. Gestió, declaració i liquidació del tribut

L'import de la taxa se satisfà al moment d'obtenir l'autorització d'emplaçament directament a les oficines del Comú.

L'emplaçament de contenidors i sacs requerirà la prèvia autorització del Comú el qual marcarà l'indret de col·locació.

Article 23. *Tanques d'obra, de circulació i bastides*

1. Naturalesa jurídica i fet generador

La taxa pel concepte de tanca d'obra, de circulació i bastida grava l'ocupació del domini públic mitjançant la col·locació de tanques d'obra i bastides.

Constitueix el fet generador l'autorització d'ocupació de la via pública de la parròquia de la Massana amb tanques d'obra, de circulació, i bastides.

2. Obligats tributaris

L'obligat tributari d'aquesta taxa és la persona física o jurídica que sol·licita l'emplaçament de la tanca d'obra o la bastida a la via pública.

3. Quota tributària

La taxa a satisfer per aquesta ocupació mitjançant tanques d'obra i bastides és d'1,75 euros per metre quadrat i dia.

Les persones que sol·licitin utilitzar tanques del departament de circulació per fer treballs a la via pública hauran de satisfer la quantitat de 5,15 euros per dia i tanca, en concepte de lloguer.

4. Període impositiu i meritament

La taxa per l'emplaçament de tanques d'obra i bastides merita el dia d'obtenció de l'autorització d'ocupació de la via pública.

5. Gestió, declaració i liquidació del tribut

L'import de la taxa se satisfà al moment d'obtenir l'autorització d'emplaçament directament a les oficines del Comú.

L'emplaçament de tanques requerirà la prèvia autorització del Comú el qual marcarà l'indret de col·locació.

Article 24. *Grues i plataformes elevadores*

1. Naturalesa jurídica i fet generador

La taxa pel concepte de grues i plataformes elevadores grava l'ocupació temporal del domini públic de la instal·lació dels dits elements.

Constitueix el fet generador l'autorització de la via pública de la parròquia de la Massana amb grues i plataformes elevadores.

2. Obligats tributaris

L'obligat tributari d'aquesta taxa és la persona física o jurídica que sol·licita l'emplaçament de la grua o plataforma elevadora a la via pública.

3. Quota tributària

La taxa a satisfer per aquesta ocupació és de 2,10 euros per metre quadrat i dia durant els sis primers mesos i de 2,60 euros per metre quadrat i dia a partir del sisè mes.

4. Període impositiu i meritament

La taxa per l'emplaçament de la grua o plataforma elevadora merita el dia d'obtenció de l'autorització d'ocupació de la via pública.

5. Gestió, declaració i liquidació del tribut

L'import de la taxa se satisfà en el moment d'obtenir l'autorització d'emplaçament directament a les oficines del Comú.

Article 25. Terrasses

1. Naturalesa jurídica

La taxa en concepte d'emplaçament de terrasses grava la utilització de la via pública, amb la finalitat de destinar-la a usos de restauració i de bar.

Constitueix el fet generador l'autorització de l'emplaçament d'una terrassa a la via pública.

2. Obligats tributaris

L'obligat tributari d'aquesta taxa és la persona física o jurídica que sol·licita la instal·lació de la terrassa d'acord amb la legislació vigent.

3. Quota tributària

La taxa a satisfer per l'ocupació de la via pública amb una terrassa és de 3,60 euros per metre quadrat i mes.

4. Període impositiu i meritament

a) Llicències de durada temporal: la taxa de la instal·lació d'una terrassa a la via pública és mensual i merita el primer dia de l'autorització.

b) Llicències de durada indefinida: la taxa es -merita inicialment- el dia de l'obtenció de l'autorització i -a partir del primer any- merita anyalment el primer dia de l'any natural.

Per les llicències de durada indefinida, en el cas que la sol·licitud es produeixi després de l'1 de gener, la taxa merita a la data de sol·licitud, i en aquest cas la quota tributària es calcula proporcionalment al nombre de mesos naturals que restin per finalitzar l'any, inclòs el de la sol·licitud.

5. Gestió, declaració i liquidació del tribut

a) Llicències de durada temporal: l'import de la taxa se satisfà al moment d'obtenir l'autorització de la instal·lació directament a les oficines del Comú.

b) Llicències de durada indefinida: el pagament s'efectua mitjançant càrrec domiciliat al compte d'una entitat bancària legalment establerta al Principat que designi el sol·licitant o, subsidiàriament, per ingrés davant les oficines comunals.

El pagament s'ha de fer efectiu dins del termini d'un mes des de la data de meritació.

Article 26. Ocupació per venda ambulant

1. Naturalesa jurídica i fet generador

La taxa pel concepte d'ocupació per venda ambulant grava l'ocupació temporal i puntual de la via pública.

Constitueix el fet generador l'autorització d'ocupació de la via pública de la parròquia de forma puntual durant fires, festes commemoratives o tradicionals, mercats i exposicions artesanals.

2. Obligats tributaris

L'obligat tributari d'aquesta taxa és la persona física o jurídica que sol·licita l'emplaçament d'una instal·lació eventual, portàtil o desmuntable a la via pública.

3. Quota tributària

La taxa a satisfer per aquesta ocupació és de 3,60 euros per metre quadrat i dia.

4. Període impositiu i meritament

La taxa per l'ocupació de la via pública per l'emplaçament merita el dia d'obtenció de l'autorització d'ocupació de la via pública.

5. Gestió, declaració i liquidació del tribut

L'import de la taxa se satisfà en el moment d'obtenir l'autorització d'emplaçament directament a les oficines del Comú.

6. Bonificacions

La Junta de Govern podrà acordar una bonificació total o parcial de la taxa quan l'ocupació puntual de la via pública per venda ambulant respongui a activitats que fomentin la cultura popular, les tradicions locals o iniciatives educatives i comunitàries d'interès social.

Article 27. *Instal·lació d'aparadors, casetes, màquines expenedores de productes, taquilles, expositors de mercaderies o altres elements que ocupin part de la via pública, quan siguin replegables i/o desmuntables, i l'ocupació no sigui superior a un dia*

1. Naturalesa jurídica i fet generador

Són supòsits d'ús comú especial de la via o de l'espai públics que figuren definits en l'Ordinació sobre l'ús de les vies, dels espais públics i dels terrenys comunals.

El fet generador és l'ús especial de la via pública per la instal·lació d'aparadors, casetes, màquines expenedores de productes, taquilles, expositors de mercaderies o altres elements, quan siguin replegables i/o desmuntables.

2. Obligats tributaris

L'obligat tributari d'aquesta taxa és la persona física o jurídica que sol·licita l'ocupació de la via pública en els casos d'usos especials.

3. Quota tributària

a) Taxa per la instal·lació d'aparadors, casetes, màquines expenedores de productes, taquilles, expositors de mercaderies o altres elements que ocupin una part de l'espai públic, quan siguin replegables i/o desmuntables, i l'ocupació no sigui superior a un dia: 18,55 euros/dia/element.

b) Taxa per la instal·lació d'aparadors, casetes, màquines expenedores de productes, taquilles, expositors de mercaderies o altres elements que ocupin una part de l'espai públic, quan siguin replegables i/o desmuntables, i l'ocupació sigui superior a un dia: 3,60 euros / dia / element per un període mínim de 30 dies i màxim de 180 dies.

4. Període impositiu i meritament

El preu pels usos comuns especials merita el dia d'obtenció de l'autorització.

5. Gestió, declaració i liquidació del tribut

L'import de la taxa se satisfà en el moment d'obtenir l'autorització directament a les oficines del Comú.

Article 28. *Abocadors comunals*

1. Naturalesa jurídica i fet generador

La taxa pel concepte d'abocadors comunals, grava el servei d'utilitzar els abocadors comunals per abocar els materials autoritzats.

2. Obligats tributaris

L'obligat tributari d'aquesta taxa és el sol·licitant del servei de l'abocador.

3. Quota tributària

La taxa pel servei d'abocador és de 5,50 euros/tona.

4. Període impositiu i meritament

La taxa per l'ús de l'abocador merita el dia que se sol·licita l'abocament de materials.

5. Gestió, declaració i liquidació del tribut

L'import de la taxa s'ha de satisfer en el moment de sol·licitar el servei.

Article 29. *Ocupació de la via pública per l'exercici d'indústries o activitats professionals a la via pública que impliquin un ús intensiu de l'espai públic, com el rodatge de pel·lícules o d'anuncis publicitaris.*

1. Naturalesa Jurídica i fet generador

Són supòsits d'ús comú especial de la via o de l'espai públics que figuren definits en l'Ordinació sobre l'ús de les vies, dels espais públics i dels terrenys comunals.

El fet generador és l'ús especial de la via pública de forma intensiva pel rodatge de pel·lícules o anuncis publicitaris, o altres activitats professionals que impliquin un ús intensiu de l'espai públic.

2. Obligats tributaris

L'obligat tributari d'aquesta taxa és la persona física o jurídica que sol·licita l'ocupació de la via pública en els casos d'usos especials.

3. Quota tributària

La taxa per rodatges de pel·lícules, vídeos i enregistraments televisius de caràcter publicitari o comercial amb finalitat lucrativa, amb independència del pagament d'altres serveis que es requereixin, i amb autorització comunal prèvia, és de 290 euros /dia o fracció.

4. Període impositiu i meritament

La taxa pels usos comuns especials merita el dia d'obtenció de l'autorització.

5. Gestió, declaració i liquidació del tribut

L'import de la taxa se satisfà en el moment d'obtenir l'autorització directament a les oficines del Comú.

6. Bonificacions

La Junta de Govern podrà acordar una bonificació total o parcial de la taxa per a aquells actes o esdeveniments considerats d'alt interès públic per a la promoció de la parròquia, especialment aquells de caràcter cultural, social, turístic, de lleure, esportiu o educatiu no escolar.

Article 30. *Ocupació de la via pública per activitats que impedeixin o limitin els usos generals a què està destinada la via pública, com la celebració de proves esportives o d'activitats culturals.*

1. Naturalesa jurídica i fet generador

Són supòsits d'ús comú especial de la via o de l'espai públics que figuren definits en l'Ordinació sobre l'ús de les vies, dels espais públics i dels terrenys comunals.

El fet generador és l'ús especial de la via pública per la celebració de proves esportives o activitats culturals, o altres que impedeixin o limitin els usos generals de la via pública.

2. Obligats tributaris

L'obligat tributari d'aquesta taxa és la persona física o jurídica que sol·licita l'ocupació de la via pública en els casos d'usos especials.

3. Quota tributària

La taxa per activitats que impedeixin o limitin els usos generals a què està destinada la via pública, com la celebració de proves esportives o d'activitats culturals, i que precisin neteja i/o vigilància i/o altres serveis Comunals és de 290 euros / dia.

4. Període impositiu i meritament

La taxa pels usos comuns especials merita el dia d'obtenció de l'autorització.

5. Gestió, declaració i liquidació del tribut

L'import de la taxa se satisfà al moment d'obtenir l'autorització directament a les oficines del Comú.

6. Bonificacions

La Junta de Govern podrà acordar una bonificació total o parcial de la taxa per a aquells actes o esdeveniments considerats d'alt interès públic per a la promoció de la parròquia, especialment aquells de caràcter cultural, social, turístic, de lleure, esportiu o educatiu no escolar.

Article 31. *L'obertura al subsol de cates, canalitzacions, connexions, cambres i galeries de servei, així com l'execució d'obres per a la instal·lació de xarxes o instal·lació de serveis o similars als espais públics*

1. Naturalesa jurídica i fet generador

Són supòsits d'ús comú especial de la via o de l'espai públic que figuren definits en l'Ordinació sobre l'ús de les vies, dels espais públics i dels terrenys comunals.

El fet generador és l'ús especial de la via pública per l'obertura al subsol de cates, canalitzacions, connexions, cambres i galeries de servei, així com l'execució d'obres per a la instal·lació de xarxes o instal·lació de serveis o similars als espais públics.

2. Obligats tributaris

L'obligat tributari d'aquesta taxa és la persona física o jurídica que sol·licita l'ocupació de la via pública en els casos d'usos especials.

3. Quota tributària

La taxa per obertura al subsol de cates, canalitzacions, connexions, cambres i galeries de servei, així com l'execució d'obres per a la instal·lació de xarxes o instal·lació de serveis o similars als espais públics és de 18,55 euros /m²/dia.

4. Període impositiu i meritament

La taxa és merita a l'inici de l'aprofitament especial del domini públic.

5. Gestió, declaració i liquidació del tribut

L'import de la taxa se satisfà en el moment d'obtenir l'autorització.

Article 32. *Ocupació de la via pública per la celebració d'actes públics.*

1. Naturalesa jurídica i fet generador

Són supòsits d'ús comú especial de la via o de l'espai públics que figuren definits en l'Ordinació sobre l'ús de les vies, dels espais públics i dels terrenys comunals.

El fet generador és l'ús especial de la via pública per la celebració d'actes públics.

2. Obligats tributaris

L'obligat tributari d'aquesta taxa és la persona física o jurídica que sol·licita l'ocupació de la via pública en els casos d'usos especials.

3. Quota tributària

La taxa per celebració d'actes públics: 290,00 euros /acte

4. Període impositiu i meritament

La taxa és merita a l'inici de l'aprofitament especial del domini públic.

5. Gestió, declaració i liquidació del tribut

L'import de la taxa se satisfà en el moment d'obtenir l'autorització directament a les oficines del Comú.

6. Bonificacions

La Junta de Govern podrà acordar una bonificació total o parcial de la taxa per a aquells actes o esdeveniments considerats d'alt interès públic per a la promoció de la parròquia, especialment aquells de caràcter cultural, social, turístic, de lleure, esportiu o educatiu no escolar.

Article 33. *Preus d'itineraris permanents.*

1. Naturalesa jurídica i fet generador

El fet generador és l'autorització obtinguda per senyalitzar un itinerari d'iniciativa privada, regulats en l'Ordinació de senyalització d'itineraris d'iniciativa privada.

2. Obligats tributaris

L'obligat tributari d'aquesta taxa és la persona física o jurídica que sol·licita la senyalització d'un itinerari d'iniciativa privada.

3. Quota tributària

- Instal·lació de plaques i fites: 16,50 euros /hora
- Subministrament de la placa: 4,35 euros
- Subministrament de la fita: 56,65 euros
- Ocupació del sòl: 12,35 euros /senyal/any

4. Període impositiu i meritament

La taxa per la senyalització d'itineraris d'iniciativa privada merita el dia d'obtenció de l'autorització.

5. Gestió, declaració i liquidació del tribut

L'import de la taxa se satisfà en el moment d'obtenir l'autorització directament a les oficines del Comú.

6. Bonificacions

La Junta de Govern podrà acordar una bonificació total o parcial de la taxa per a aquells actes o esdeveniments considerats d'alt interès públic per a la promoció de la parròquia, especialment aquells de caràcter cultural, social, turístic, de lleure, esportiu o educatiu no escolar.

Article 34. *Altres ocupacions de la via pública*

1. Naturalesa jurídica i fet generador

El preu pel concepte d'altres ocupacions de la via pública grava qualsevol ocupació del domini públic no establerta en el Títol II del Capítol II d'aquesta Ordinació.

Constitueix el fet generador l'autorització d'ocupació de la via pública de la parròquia de la Massana de qualsevol ocupació de domini públic no establerta en el Títol II del Capítol II d'aquesta Ordinació.

2. Obligats tributaris

L'obligat tributari d'aquesta taxa és la persona física o jurídica que sol·licita l'ocupació de la via pública.

3. Quota tributària

El preu fet a satisfer per aquesta ocupació és de 2,35 euros per metre quadrat i dia a comptar des de la data d'autorització de l'ocupació de la via pública. La quota mínima serà de 18,55 euros.

L'ocupació de la via pública, requerirà la prèvia autorització del Comú, el qual marcarà l'indret de col·locació.

4. Període impositiu i meritament

El preu de l'ocupació de qualsevol ocupació del domini públic no establert en l'apartat A d'aquesta Ordinació merita el dia d'obtenció de l'autorització.

5. Gestió, declaració i liquidació del tribut

L'import se satisfà en el moment d'obtenir l'autorització directament a les oficines del Comú.

Capítol III. Taxes per la prestació de serveis públics

Article 35. *Taxa d'higiene i enllumenat públic*

1. Naturalesa jurídica i fet generador

La taxa d'higiene i enllumenat públic és un tribut el fet generador de la qual és la prestació dels serveis públics següents:

- La higiene pública i manteniment de la parròquia (neteja de les vies i espais públics i treta de neu).
- L'enllumenat públic de la parròquia (consum elèctric i manteniment).

2. Obligats tributaris

Ho són les persones físiques o jurídiques que resulten beneficiades pels serveis. Es consideren persones beneficiades per aquests serveis:

- Les persones censades al Comú de la Massana, menors de 66 anys.

- b) Les persones físiques o jurídiques titulars d'una residència secundària o d'un dret real d'ús sobre un bé immoble a la parròquia.
- c) La persona física o jurídica titular d'una autorització de radicació d'activitats comercials, empresarials o professionals al terme parroquial.

3. Base de tributació

Són les següents:

- a) Per a les persones censades al Comú, la pròpia persona.
- b) Per a persones físiques o jurídiques titulars d'una residència secundària o d'un dret real d'ús sobre un bé immoble a la parròquia, la superfície de l'immoble.
- c) Per a persones físiques o jurídiques titulars d'una autorització de radicació d'activitats comercials, empresarials o professionals, en funció del tipus d'activitat.

4. Quota tributària

Són les següents:

- a) 30,90 euros per persona censada al Comú, d'edat menor de 66 anys.
- b) Per a persones físiques o jurídiques titulars d'una residència secundària o d'un dret real d'ús sobre un bé immoble a la parròquia:
- 92,70 euros per cada immoble, quan la seva superfície sigui inferior a 80 metres quadrats.
 - 123,60 euros per cada immoble, quan la seva superfície sigui superior a 80 metres quadrats i inferior a 100 metres quadrats.
 - 154,50 euros per cada immoble, quan la seva superfície sigui superior a 100 metres quadrats.
- c) Per a persones físiques o jurídiques titulars d'una autorització de radicació d'activitats comercials, empresarials o professionals, a raó d'un tant per cent de l'impost anual de radicació d'activitats comercials, empresarials i professionals.

Activitat	%	Mínim
- Serveis d'allotjament, hotelaria i serveis de menjar i begudes	37%	120 €
- Venda i reparació de vehicles de motor i motocicletes	21%	120 €
- Comerç al detall, llevat de comerç de vehicles de motor i motocicletes		
- Altres tipus de mediació monetària		
- Activitats auxiliars de la mediació financera i d'assegurances		
Altres tipus d'activitats	10%	120 €

5. Període impositiu i meritament

La taxa és anual i merita el primer dia de l'any natural o bé:

- a) El dia de la primera inscripció al cens comunal per als obligats tributaris que provenen d'altres parròquies o països.
- b) A la data de l'autorització de radicació d'activitats comercials, empresarials o professionals.
- c) A la data de la primera inscripció d'un bé immoble.

Quan una activitat comercial, empresarial o professional s'iniciï després de l'1 de gener, la taxa merita a la data d'inici de l'activitat corresponent. En aquest cas, la quota tributària es calcula en proporció al nombre de mesos naturals que restin per finalitzar l'any, inclòs el d'inici de l'activitat.

En el cas que l'activitat finalitzi abans del 31 de desembre, la quota tributària es calcula proporcionalment al nombre de mesos naturals durant els quals s'ha dut a terme l'activitat, inclòs el de finalització de l'activitat.

En el cas que l'activitat finalitzi abans del 31 de desembre i s'hagi satisfet la taxa d'higiene de l'any en curs, prèvia sol·licitud de l'interessat, es retornarà la part proporcional de la quota tributària, segons el nombre de mesos naturals que restin per finalitzar l'any, sense comptar el de finalització de l'activitat.

6. Gestió, declaració i liquidació del tribut

La tramitació per part del Comú d'expedients de baixa del cens, de canvi de domicili o bé de baixes de radicació d'activitats comercials, empresarials o industrials resta condicionada a què l'obligat tributari acrediti haver fet efectiva la totalitat dels deutes exigibles i no prescrits per raó de la taxa.

El Comú notificarà les liquidacions corresponents d'acord amb les dades del cens, del registre de comerç i del registre de la propietat.

Els obligats tributaris que convisquin en una mateixa unitat immobiliària han d'ingressar el deute tributari de forma conjunta. En aquest supòsit és el titular de la unitat immobiliària qui ha d'ingressar el deute tributari, independentment de què sigui o no obligat tributari de la taxa.

S'entén per unitat immobiliària el lloc de residència d'un o diversos obligats tributaris que habiten en un pis, casa unifamiliar i en habitacions d'hotels i apartaments que constitueixen l'habitatge habitual dels obligats tributaris.

La notificació de la liquidació de la taxa d'higiene i enllumenat públic s'efectuarà conjuntament amb la de la liquidació dels impostos següents:

- a) L'impost de radicació d'activitats comercials, empresarials i professionals per als obligats tributaris d'aquest impost.
- b) L'impost sobre la propietat immobiliària per als obligats tributaris d'aquest impost.
- c) L'impost tradicional del foc i lloc per als obligats tributaris d'aquest impost.

Article 36. *Taxa sobre el servei de grua de circulació*

1. Naturalesa jurídica i fet generador

La taxa sobre el servei de grua de circulació és un tribut el fet generador de la qual és la retirada, per part del Servei de Circulació, de vehicles a la via pública en trobar-se estacionats en guals degudament autoritzats pel Comú, o bé mal estacionats en la via pública, i el seu trasllat al dipòsit municipal.

2. Obligats tributaris i quota tributària

Són obligats tributaris d'aquesta taxa les persones físiques o jurídiques propietàries del vehicle retirat.

També ho són les societats civils, herències jacents, comunitats de béns i totes les entitats o patrimonis autònoms que, malgrat no tenir personalitat jurídica, constitueixen una unitat econòmica separada susceptible d'imposició.

3. Base de tributació

És el trasllat del vehicle.

4. Quota tributària

La quota tributària d'aquesta taxa és de 108,15 euros per servei.

5. Període impositiu i meritament

La taxa es merita a l'arribada de la grua al Servei de Circulació del Comú.

6. Gestió, declaració i liquidació del tribut

La taxa ha de fer-se efectiva abans de retirar el vehicle del dipòsit comunal.

Article 37. *Taxa sobre el servei d'immobilitzacions de vehicle***1. Naturalesa jurídica i fet generador**

La taxa sobre el servei d'immobilització de vehicle és un tribut el fet generador del qual és la col·locació, per part del Servei de Circulació, de paranys a vehicles a la via pública amb la finalitat d'immobilitzar-los per causes previstes en l'Ordinació de circulació de vianants i de vehicles.

2. Obligats tributaris

Són obligats tributaris d'aquesta taxa les persones físiques o jurídiques propietàries del vehicle immobilitzat.

3. Base de tributació

És la immobilització del vehicle.

4. Quota tributària

La quota tributària d'aquesta taxa és de 71,05 euros per servei.

5. Període impositiu i meritament

El deute tributari derivat d'aquesta taxa merita en la data en què s'instal·la el parany.

6. Gestió, declaració i liquidació del tribut

La taxa ha de fer-se efectiva abans de la retirada el parany.

Article 38. *Taxa per guardes comunes i pastures terrenys comunals***1. Naturalesa jurídica i fet generador**

La taxa per guardes comunes i pastures terrenys comunals és un tribut el fet generador de la qual és permetre l'accés del bestiar als terrenys comunals, per a satisfer els drets de pastura i de custòdia.

2. Obligats tributaris

Són obligats tributaris de la taxa les persones físiques o jurídiques que es beneficien de l'accés del bestiar als terrenys comunals.

3. Base de tributació

Es quantifica atenent el nombre de caps de bestiar.

4. Tipus de gravamen

Els preus queden de la forma següent:

- a) Cap de bestiar gros:
 - 66,95 euros per cap;
 - 103 euros per cap a partir del 31 de maig;
 - 154,50 euros per cap en cas de no presentar sol·licitud.
- b) Cap de bestiar oví i cabrum:
 - 0,85 euros per cap;
 - 1,55 euros per cap a partir del 31 de maig;
 - 3,10 euros per cap en cas de no presentar sol·licitud.

5. Quota tributària

És el resultat de multiplicar el nombre de caps de bestiar pel tipus de gravamen.

6. Bonificacions

S'estableix una bonificació del 100% de la quota per cap de bestiar oví i cabrum que estigui degudament inscrit al Padral del Departament d'Agricultura del Govern d'Andorra."

Així mateix, per a les sol·licituds presentades fins al 30 de maig del 2026 inclòs, s'estableix una bonificació del 90% de la quota per cap de bestiar gros degudament inscrit al Padral del Departament d'Agricultura del Govern d'Andorra.

7. Període impositiu i meritament

El període impositiu és l'any natural, i la taxa merita en lliurar-se l'autorització administrativa.

8. Gestió, declaració i liquidació del tribut

La taxa ha de fer-se efectiva en lliurar-se l'autorització administrativa al sol·licitant.

Article 39. *Taxa per la prestació de serveis i equipaments pels gossos de companyia*

1. Naturalesa jurídica i fet generador

La taxa sobre la tinença de gossos és un tribut el fet generador del qual és la prestació de serveis d'instal·lació i manteniment dels "pipicans", distribuïdors de bosses higièniques i altres mesures en favor dels gossos censats i de la higiene pública específica de la parròquia.

2. Obligats tributaris

Són obligats tributaris de la taxa les persones físiques o jurídiques residents a la parròquia de la Massana, i propietaris de gossos censats al Registre d'Animals de Companyia del Govern.

3. Base de tributació

És el nombre de gossos que l'obligat tributari tingui censats a la parròquia de la Massana.

4. Tipus de gravamen

S'estableix una quota tributària de 30,90 euros per cada gos.

5. Quota tributària

És el resultat de multiplicar el nombre de gossos censats, pel tipus de gravamen.

6. Bonificacions

- S'estableix una bonificació del 100% de la taxa, als propietaris d'un gos d'assistència o de teràpia.
- S'estableix una bonificació del 100% de la taxa, al Govern d'Andorra pel que fa als gossos que serveixen als cossos de policia, banders i bombers realitzant tasques de seguretat o rescat.
- S'estableix una bonificació del 100% de la taxa, als propietaris majors de 65 anys únicament pel que fa al primer gos.
- S'estableix una bonificació del 100% de la taxa, als propietaris de gossos d'atura, sempre que justifiquin aquesta condició mitjançant un padral.
- S'estableix una bonificació del 100% de la taxa, als gossos de caça, guardats en nucli zoològic, prèvia presentació del certificat d'inscripció de Govern.
- S'estableix una bonificació del 100% de la taxa, a les entitats degudament autoritzades que tinguin cura de gossos abandonats en una gossera o refugi d'animals anèleg.
- S'estableix una bonificació del 100% de la taxa durant dos anys, als propietaris de gossos adoptats en una gossera o refugi d'animals anèleg.

Les bonificacions s'hauran de sol·licitar al Comú, acreditant mitjançant document oficial el supòsit establert.

7. Període impositiu i meritament

La taxa és anual i merita el primer dia de l'any natural o bé el dia de la primera sol·licitud d'inscripció al registre d'animals de companyia.

En cas que la primera inscripció al registre es realitzi després de l'1 de gener, la quota tributària es calcula en proporció al nombre de mesos que restin per finalitzar l'any, inclòs el de la inscripció al registre.

En cas que la inscripció al registre es cancel·li o s'acrediti una exempció tributària abans del 31 de desembre, la quota tributària es calcula proporcionalment al nombre de mesos durant els quals la propietat del gos ha estat inscrita al registre, inclòs el de la cancel·lació, o durant els quals no ha estat aplicable l'exempció corresponent, inclòs el mes de l'acreditació de l'exempció.

8. Gestió, declaració i liquidació del tribut

La taxa s'aplicarà a partir de les dades derivades del Registre d'Animals de Companyia, segons el nombre de gossos per cada propietari resident a la parròquia de la Massana.

Amb caràcter general, el pagament de la taxa es farà efectiu mitjançant càrrec domiciliat al compte corrent d'una entitat financera autoritzada a operar en el Principat d'Andorra.

Per no meritjar la taxa és necessari que els obligats tributaris, persones físiques o jurídiques, hagin donat de baixa el gos al Registre d'Animals de Companyia del Govern. Si no és així, es meritjarà la taxa i s'imposarà en els termes establerts en l'Ordinació, sense que, en cap cas, l'obligat tributari tingui dret al retorn de l'import de la taxa.

Article 40. Consum d'aigua, conservació de les infraestructures de l'aigua i lloguer de comptadors

1. Naturalesa jurídica i fet generador

La taxa per consum d'aigua grava el subministrament d'aigua potable, conservació de les infraestructures de l'aigua i el lloguer de comptador.

Constitueix el fet generador la prestació del servei de subministrament d'aigua degudament tractada i controlada d'acord amb la normativa que ho regula, així com el lloguer del comptador i el servei d'operari prestat.

2. Obligats tributaris

L'obligat tributari d'aquesta taxa és el propietari de l'immoble que ha sol·licitat el subministrament d'aigua, el qual, si escau, pot fer repercutir les quotes als beneficiaris respectius.

3. Quota tributària

L'import de la taxa es calcularà en funció del consum d'aigua i en base a l'escala següent:

Preus:

• Consum mínim fins 0,61 m ³ /dia	0,36 euros/m ³
• Consum de 0,61 m ³ /dia fins a 1,06 m ³ /dia	0,52 euros/m ³
• Consum a partir de 1,06 m ³ /dia	1,50 euros/m ³
• Lloguer de comptador, DN 15	4,89 euros/unitat
• Lloguer de comptador, DN 20	5,40 euros/unitat
• Lloguer de comptador, DN 25	6,59 euros/unitat
• Lloguer de comptador, DN 32	7,44 euros/unitat
• Lloguer de comptador, DN 40	8,96 euros/unitat
• Lloguer de comptador, DN 50	15,85 euros/unitat
• Lloguer de comptador, DN 65	27,05 euros/unitat
• Lloguer de comptador, DN 80	40,42 euros/unitat
• Lloguer de comptador, DN 100	42,85 euros/unitat

• Quota conservació infraestructures	10,00 euros/servitud
• Quota conservació infraestructures (hotels i similars)	6,00 euros/servitud
• Hora operari oficial	36,22 euros/hora

4. Període impositiu i meritament

La taxa de consum, lloguer i conservació merita de forma bimensual, d'acord amb els indicadors del comptador elèctric subministrat pel Comú i la quota de conservació d'infraestructura que correspongui.

L'hora de l'operari merita quan es presta el servei.

5. Gestió, declaració i liquidació del tribut

El pagament de la quota resultant s'ha de satisfer de forma bimensual en funció del consum d'aigua detallat al comptador instal·lat i controlat el subministrador, del tipus de comptador arrendat, la quota d'infraestructures corresponent i, si escau, l'hora d'operari de servei.

El pagament s'efectuarà per càrrec domiciliat a l'entitat bancària del país que determini el titular del comptador.

Article 41. *Celebració de casaments i unions civils per les autoritats comunals*

1. Naturalesa jurídica i fet generador

La taxa és en concepte de la celebració de casaments i unions civils per les autoritats comunals.

2. Obligats tributaris

L'obligat de pagament d'aquest preu és la persona física que sol·licita la celebració del casament i/o unió civil.

3. Quota tributària

Els imports són els següents:

- Dies feiners en horari laboral: 75 euros,
- Dies feiners fora d'horari laboral i dies festius: 200 euros.

4. Període impositiu i meritament

La taxa merita el dia de la sol·licitud de celebració de l'acte al Comú.

5. Gestió, declaració i liquidació del tribut

El preu s'ha de satisfer directament a les oficines del Comú.

Capítol IV. Taxes per la realització d'una funció administrativa de sol·licitud o recepció obligatòria que es refereix a l'obligat tributari, o l'afecta o el beneficia de manera particular

Article 42. *Taxes per l'atorgament de llicències urbanístiques*

1. Naturalesa jurídica i fet generador

La taxa sobre l'atorgament de llicències urbanístiques és un tribut, el fet generador de la qual és l'obtenció de l'autorització administrativa per efectuar un o varis dels següents actes, conforme a la normativa que els hi resulta d'aplicació:

- a) Obres de construcció d'edificacions i instal·lacions de totes menes de nova planta.
- b) Reformes, reparacions i rehabilitacions d'edificis.
- c) Modificació de projecte.
- d) Aprovació de Pla Parcial.

- e) Obres d'urbanització.
- f) Parcel·lacions, segregacions, divisions de finques.
- g) Aprovació d'avantprojectes.
- h) Obres menors.
- i) Enderroc d'edificis.
- j) Modificació d'ús: quan el canvi requereixi la realització d'obres de reforma o d'ampliació.
- k) Per a llicències d'obres majors autoritzades per a ús propi o lloguer i per la seva modificació a venda.
- l) Per moviments de terra com ara desmunts, explanacions, excavacions, terraplenades, llevat que aquests actes estiguin detallats i programats com a obres per executar en un projecte d'urbanització o edificació aprovat o autoritzat.
- m) Qualsevol altres construccions, instal·lacions o obres que necessitin llicència d'obra o urbanística.
- n) Assenyalaments d'alineacions i rasants.
- o) Certificats urbanístics.
- p) Certificats de garantia urbanística.

2. Obligats tributaris

Són obligats tributaris d'aquesta taxa les persones físiques o jurídiques que obtenen l'autorització.

També ho són, com a responsables, els constructors i contractistes d'obres els quals, si escau, poden repercutir les quotes als propietaris de les obres.

3. Base de tributació

La base de tributació de la taxa és l'activitat administrativa i d'atorgament de la llicència corresponent.

4. Quota tributària

L'import de la taxa està en funció de l'acte autoritzat, i és el següent:

- a) Per obres de construcció d'edificacions i instal·lacions de totes menes de nova planta o ampliació de les existents: 3,60 euros per metre quadrat construït, amb un mínim de 216,30 euros en concepte de taxa d'autorització d'obres.
- b) Per obres majors de reforma, reparació o rehabilitació d'edificis, sense increment de la superfície construïda: 3,60 euros per metre quadrat construït, amb un mínim de 216,30 euros en concepte de taxa d'autorització d'obres.
- c) Per aprovació de plans parcials d'urbanisme: 0,26 euros per metre quadrat de sòl, en concepte d'autorització.
- d) Per obres d'urbanització: 3,60 euros per metre quadrat de superfície horitzontal del vial, incloses les voravies, en concepte de taxa d'autorització d'obres.
- e) Per parcel·lacions, segregacions, divisions de finques: 0,26 euros per metre quadrat de superfície del conjunt de les parcel·les afectades, en concepte de taxa d'autorització.
- f) Per aprovació d'avantprojectes: 61,80 euros, en concepte d'aprovació.
- g) Obres menors: 149,35 euros, en concepte de taxa d'autorització d'obres.
- h) Per obres d'enderroc d'edificis: 320 euros, en concepte de taxa d'autorització d'obres.
- i) Per moviments de terra com ara desmunts, explanacions, excavacions, terraplenats, llevat que aquests actes estiguin detallats i programats com a obres per executar en un projecte d'urbanització o edificació aprovat o autoritzat: 320 euros, en concepte d'autorització d'obres.
- j) Per la transmissió de llicència urbanística: 216,30 euros.
- k) Per assenyalaments d'alineacions i rasants:
 - Sobre plànol: 216,30 euros.
 - Sobre terreny: 6,20 euros per metre lineal, amb un mínim de 473,80 euros.
- l) Certificats urbanístics: 149,35 euros.
- m) Certificats de garantia urbanística: 149,35 euros.

5. Període impositiu i meritament

La taxa es merita en la data de la sol·licitud i/o a l'inici de la prestació dels serveis.

6. Gestió, declaració i liquidació el tribut

La taxa resulta exigible en la data de meritament.

Juntament amb la taxa per l'atorgament de la llicència urbanística i la taxa per revisió de projectes caldrà afegir, quan calgui, l'import suplementari corresponent a la taxa per embrancaments a la xarxa de clavegueram i d'aigua potable (vegeu articles 44 i 45 de l'Ordinació).

Article 43. *Taxa per la revisió de projectes i avantprojectes*

1. Naturalesa jurídica i fet generador

La taxa per revisió de projectes és un tribut, el fet generador de la qual és la revisió tècnica i formal i la comprovació dels projectes o dels avantprojectes, o de la seva modificació, les quals acompanyen les sol·licituds de llicències urbanístiques o d'aprovació d'un acte relacional, segons la normativa aplicable sobre els següents supòsits:

- a) Obres de construcció d'edificacions i instal·lacions de totes menes de nova planta.
- b) Reformes, reparacions i rehabilitacions d'edificis.
- c) Modificació de projecte.
- d) Aprovació de Pla Parcial.
- e) Obres d'urbanització.
- f) Parcel·lacions, segregacions, divisions de finques.
- g) Aprovació d'avantprojectes.
- h) Obres menors.
- i) Enderroc d'edificis.
- j) Modificació d'ús: quan el canvi requereixi la realització d'obres de reforma o d'ampliació.
- k) Per a llicències d'obres majors autoritzades per a ús propi o lloguer i per la seva modificació a venda.
- l) Per moviments de terra com ara desmunts, explanacions, excavacions, terraplenades, llevat que aquests actes estiguin detallats i programats com a obres per executar en un projecte d'urbanització o edificació aprovat o autoritzat.
- m) Qualsevol altres construccions, instal·lacions o obres que necessitin llicència d'obra o urbanística.
- n) Assenyalaments d'alineacions i rasants.
- o) Certificats urbanístics.
- p) Certificats de garantia urbanística.

2. Obligats tributaris

Són obligats tributaris d'aquesta taxa les persones físiques o jurídiques que obtenen l'autorització.

També ho són, com a responsables, els constructors i contractistes d'obres els quals, si escau, poden repercutir les quotes als propietaris de les obres.

3. Base de tributació

La base de tributació de la taxa és l'activitat administrativa de revisió dels projectes o avantprojectes.

4. Quota tributària

L'import de la taxa es calcula en funció de l'acte al qual es refereix el projecte o avantprojecte, i és el següent:

- a) Per obres de construcció d'edificacions i instal·lacions de totes menes de nova planta o ampliació de les existents: 4,50 euros per metre quadrat, en concepte de taxa de revisió de projecte.
- b) Per obres majors de reforma, reparació o rehabilitació d'edificis, sense increment de la superfície construïda: 4,50 euros per metre quadrat, en concepte de taxa de revisió de projecte.

- c) Per demanda d'aprovació de plans parcials d'urbanisme: 0,26 euros per metre quadrat, en concepte de taxa de revisió de projecte.
- d) Per obres d'urbanització: 0,52 euros per metre quadrat, en concepte de taxa de revisió de projecte.
- e) Per parcel·lacions, segregacions, divisions de finques: 59,75 euros, en concepte de taxa de revisió de projecte.
- f) Per demanda d'aprovació d'avantprojectes: 0,62 euros per metre quadrat, en concepte de taxa de revisió d'avantprojecte.
- g) Per obres d'enderroc d'edificis: 0,62 euros per metre quadrat, en concepte de revisió de projecte de l'enderroc de l'edifici.
- h) Per moviments de terra com ara desmunts, explanacions, excavacions, terraplenats, llevat que aquests actes estiguin detallats i programats com a obres per executar en un projecte d'urbanització o edificació aprovat o autoritzat: 0,21 euros per metre quadrat de superfície horitzontal de revisió de projecte.

5. Període impositiu i meritament

La taxa es merita en la data de la sol·licitud i/o a l'inici de la prestació dels serveis.

6. Gestió, declaració i liquidació del tribut

La taxa resulta exigible en la data de meritament.

Juntament amb la taxa per l'atorgament de la llicència urbanística i la taxa per revisió de projectes caldrà afegir, quan calgui, l'import suplementari corresponent a la taxa per embrancaments a la xarxa de clavegueram i d'aigua potable (vegeu articles 52 i 53 de l'Ordinació).

Article 44. *Taxa per autorització d'obertura i/o canvi de nom, de radicació o de titular administratiu o d'objecte d'activitat*

1. Naturalesa jurídica i fet generador

Aquesta taxa és un tribut el fet generador de la qual és l'obtenció de l'autorització administrativa de:

- L'obertura de comerços, indústries, despatxos, oficines i exercici de professions lliberals i activitats independents.
- El canvi de radicació.
- El canvi del titular administratiu de l'activitat.
- El canvi de nom comercial en el terme de la parròquia.

Tot canvi de titular administratiu serà considerat com una nova autorització de radicació. En el cas que el canvi de titular es produeixi per dret de successió i dins el primer grau de consanguinitat, no s'aplicarà la taxa.

Tots els canvis de radicació es consideren una nova autorització administrativa.

Als efectes d'aplicació de la taxa no es considerarà canvi de radicació el d'un establiment dins del mateix edifici, a excepció que el canvi suposi passar d'un local situat a l'interior de l'edifici a un altre local amb accés directe al carrer.

2. Obligats tributaris

Són obligats tributaris d'aquesta taxa les persones físiques o jurídiques que sol·liciten i obtenen l'autorització administrativa d'obertura, de canvi de radicació, de canvi de titular o de nom comercial, en el marc d'activitats comercials, empresarials o professionals.

3. Quota tributària

La quota tributària està en funció de l'acte que s'autoritza:

- Per l'autorització d'obertura: 180 euros.
- Per l'autorització de modificació d'activitats, de canvi de nom, de radicació, de titular administratiu o d'objecte d'activitat és de 155 euros.

4. Bonificacions

A l'efecte d'impulsar la creació de noves empreses en la parròquia, s'estableix una bonificació del 100% en la taxa quan aquesta es refereixi a l'obertura de comerços, indústries, despatxos, oficines i a l'exercici de professions lliberals i activitats independents.

5. Període impositiu i meritament

La taxa es merita en la data de la sol·licitud i/o a l'inici de la prestació dels serveis.

6. Gestió, declaració i liquidació del tribut

La taxa és exigible en lliurar-se l'autorització administrativa.

Article 45. *Taxa per desllindament*

1. Naturalesa jurídica i fet generador

La taxa per desllindament és un tribut el fet generador de la qual és la realització de la funció administrativa de delimitació per part del Comú.

2. Obligats tributaris

Són obligats tributaris de la taxa les persones físiques o jurídiques propietàries dels terrenys que es delimiten.

3. Quota tributària

La quota tributària d'aquesta taxa és de 2,45 euros per metre lineal, amb una quota mínima de 432,60 euros.

4. Període impositiu i meritament

La taxa merita a la data de la resolució.

5. Gestió, declaració i liquidació del tribut

La taxa ha de fer-se efectiva a la data de sol·licitud al Comú. En cas que la delimitació s'acordi d'ofici per part del Comú, ha de fer-se efectiva a la data de la notificació de la resolució d'autorització.

Article 46. *Taxa per l'emissió de certificats*

1. Naturalesa jurídica i fet generador

La taxa per l'emissió de certificats és un tribut el fet generador de la qual és la realització de la funció administrativa d'emissió i lliurament de tota classe de certificats que se sol·liciti al Comú.

2. Obligats tributaris

Són obligats tributaris de la taxa les persones físiques o jurídiques propietàries que sol·liciten i obtenen un certificat del Comú.

3. Quota tributària

La quota tributària és de 4,40 euros per certificat.

4. Període impositiu i meritament

La taxa merita a la data de sol·licitud del certificat.

5. Gestió, declaració i liquidació del tribut

La taxa ha de fer-se efectiva en sol·licitar el certificat.

6. Bonificació

Els certificats de fe de vida es bonifiquen al 100%.

Article 47. *Taxa per l'emissió d'informes tècnics*

1. Naturalesa jurídica i fet generador

La taxa per l'emissió d'informes tècnics és un tribut el fet generador de la qual és la realització de la funció administrativa d'elaboració i lliurament d'aquests.

2. Obligats tributaris

Són obligats tributaris de la taxa les persones físiques o jurídiques propietàries que sol·liciten i obtenen un certificat del Comú.

3. Quota tributària

La quota tributària és de 216,30 euros per informe.

4. Període impositiu i meritament

La taxa merita a la data de sol·licitud de l'informe tècnic.

5. Gestió, declaració i liquidació del tribut

La taxa ha de fer-se efectiva en sol·licitar l'informe.

Article 48. *Taxa per tramitació de sol·licituds*

1. Naturalesa jurídica i fet generador

La taxa per tramitació de sol·licituds és un tribut el fet generador de la qual és l'entrada d'una sol·licitud al Comú.

2. Obligats tributaris

Són obligats tributaris de la taxa les persones físiques o jurídiques propietàries que presenten una sol·licitud a les oficines del Comú.

3. Quota tributària

- Sol·licituds genèriques: 4,40 euros per sol·licitud.
- Sol·licituds relatives a aspectes relacionats amb obres, a l'emplaçament de rètols o de publicitat, a la utilització d'espais públics, als guals i reserves d'estacionament, a les autoritzacions d'obertura i/o canvi de nom, de radicació, de titular administratiu o d'objecte d'activitat de comerços, indústries, despatxos, oficines o altres, i a les declaracions d'estat de ruïna: 15,45 euros per sol·licitud.
- En el cas que la sol·licitud s'efectuï de manera telemàtica la quota tributària és de zero euros.

4. Període impositiu i meritament

La taxa merita a la data de presentació de la sol·licitud.

5. Gestió, declaració i liquidació del tribut

La taxa ha de fer-se efectiva en presentar-se la sol·licitud.

6. Bonificació

Les sol·licituds de certificats de fe de vida es bonifiquen al 100%.

Article 49. Taxa per documentació legalitzada**1. Naturalesa jurídica i fet generador**

La taxa per documentació legalitzada és un tribut el fet generador de la qual és la realització de la funció administrativa de lliurar documents legalitzats.

2. Obligats tributaris

Són obligats tributaris de la taxa les persones físiques o jurídiques propietàries que sol·liciten i obtenen un document legalitzat del Comú.

3. Quota Tributària

- Documentació legalitzada del departament de Serveis Públics, Ordenament Parroquial i Cadastre:
 - . Recerca de documentació: 30,00 euros
 - . Còpies documentació format A4: 0,50 euros
 - . Còpies documentació format A3: 1,00 euro
 - . Còpies documentació altres formats: 3,50 euros
 - . Documentació en suport digital: 1,20 euros

Documentació legalitzada administrativa: 5,00 euros

4. Període impositiu i meritament

La taxa merita a la data de sol·licitud del document legalitzat.

5. Gestió, declaració i liquidació del tribut

La taxa ha de fer-se efectiva en el moment de sol·licitar el document legalitzat.

Article 50. Taxa per obtenir dades del cadastre**1. Naturalesa jurídica i fet generador**

La taxa per obtenir dades del cadastre és un tribut el fet generador de la qual és la prestació dels serveis tècnics necessaris per lliurar dades relacionades amb el cadastre.

2. Obligats tributaris

Ho són les persones físiques o jurídiques que en resultin beneficiades.

3. Quota Tributària

- a) Per l'emissió de certificats cadastrals:
 - Taxa per certificat negatiu o d'absència d'inscripció: 26,80 euros per certificat.
 - Taxa per certificat literal: 26,80 euros per certificat.
 - Taxa certificat gràfic: 51,50 euros per certificat.
- b) Fulls de cartografia cadastral:
 - Plànol en suport paper: 113,30 euros per unitat de plànol.
 - Plànol en suport digital, format PDF: 113,30 euros per unitat de plànol.
- c) Cartografia cadastral de finques i/o zones específiques:
 - Plànol en suport paper: 25,75 euros per parcel·la sol·licitada.
 - Plànol en suport digital, format PDF: 25,75 euros per parcel·la sol·licitada.
 - Plànol en suport digital, en format DXF, DGN, o DWG: 51,50 euros per parcel·la sol·licitada.
- d) Fitxa dades descriptives:
 - Taxa fitxa dades descriptives: 20,60 euros per unitat cadastral.
- e) Relació de titulars cadastrals de parcel·les:
 - Taxa de la relació dels titulars cadastrals de parcel·les contigües a la del sol·licitant: 61,80 euros per sol·licitud.

- Taxa de la relació dels titulars cadastrals de totes les parcel·les incloses en la UA del POUP sol·licitada: 123,60 euros per sol·licitud.

4. Període impositiu i meritament

La taxa merita en la data en què se sol·liciten les dades.

5. Gestió, declaració i liquidació del tribut

La taxa ha de fer-se efectiva en la data en què se sol·liciten les dades

Article 51. *Taxa per la inscripció de béns i drets al cadastre comunal*

1. Naturalesa jurídica i fet imposable

La taxa per la inscripció de béns i drets al registre del cadastre és un tribut el fet generador de la qual és la realització de la funció administrativa d'inscripció al registre del cadastre de qualsevol alteració física o jurídica de la propietat immobiliària edificada i/o no edificada, i tots els drets reals sobre béns immobles situats al terme de la parròquia.

2. Obligatorietat de la inscripció

És obligatòria la inscripció al cadastre dels béns immobles situats a la parròquia, de les persones titulars de drets sobre els mateixos així com de la modificació de les seves característiques físiques o jurídiques.

La inscripció s'ha de realitzar en el termini màxim de dos mesos a partir de la data de formalització documental del negoci jurídic corresponent sobre l'immoble. Transcorregut aquest termini sense que s'hagi fet efectiva la inscripció, el Comú pot efectuar-la d'ofici.

3. Obligats tributaris

Són obligats tributaris d'aquesta taxa les persones físiques o jurídiques interessades en la inscripció al cadastre o en la modificació de les dades cadastrals dels immobles.

4. Quota Tributària

Està en funció de la naturalesa de l'acte inscripcible:

- Inscripció motivada per una transmissió patrimonial: 19,55 euros per unitat cadastral transmesa.
- Inscripció motivada per canvis físics (nova construcció, ampliacions, reformes, reparcel·lació, segregacions, agrupacions, etc.):
 - Parcel·la: 24,70 euros per unitat cadastral resultant, amb un mínim de 30 euros.
 - Edifici unifamiliar: 61,80 euros per unitat cadastral.
 - Edifici amb divisió de finca horitzontal: 6,20 euros per unitat cadastral resultant, amb un mínim de 30 euros.
- Edifici plurifamiliar sense divisió de finca horitzontal: 6,20 euros per recinte, amb un mínim de 30 euros.
- Edificis no destinats a habitatge:
 - Tota edificació no destinada a ús agrícola, ramader, cultural, educatiu, esportiu o recreatiu: 6,20 euros per recinte, amb un mínim de 30 euros.
 - Tota edificació destinada a ús agrícola, ramader, cultural, educatiu, esportiu o recreatiu: 61,80 euros per unitat cadastral.
- Inscripció motivada per enderroc o modificació de les dades descriptives: 19,55 euros per unitat cadastral inscrita.
- Inscripció realitzada d'ofici (taxa complementària): 30,90 euros per unitat cadastral.

5. Període impositiu i meritament

La taxa merita en la data en què es presenta la sol·licitud d'inscripció de l'acte sobre els béns o drets al registre.

6. Gestió, declaració i liquidació del tribut

La taxa ha de fer-se efectiva en formalitzar-se la sol·licitud d'inscripció.

Article 52. *Taxa per l'embranchament a la xarxa general d'aigües*

1. Naturalesa jurídica i fet generador

La taxa per l'embranchament a la xarxa general d'aigües és un tribut el fet generador de la qual és la funció administrativa de sol·licitud d'embranchament a la xarxa general d'aigües de la parròquia.

2. Obligats tributaris

Són obligats tributaris de la taxa:

- Com a contribuent, el propietari de l'immoble que sol·liciti i obtingui l'autorització d'embranchament.
- Com a responsables, els constructors i contractistes d'obres, qui si s'escau, poden repercutir les quotes als propietaris de les obres.

3. Base de tributació

La base de contribució la constitueixen els metres quadrats edificats.

4. Quota tributària

La quota tributària és 3 euros per metre quadrat edificat.

5. Període impositiu i meritament

La taxa merita en la data de lliurament de la llicència administrativa.

6. Gestió, declaració i liquidació del tribut.

La sol·licitud d'embranchament ha de presentar-se en el mateix moment en què se sol·licita una llicència urbanística i/o drets d'edificació o modificacions de projectes.

El pagament de la taxa ha de fer-se efectiu en el moment de lliurar-se la llicència administrativa per a urbanitzar i/o construir.

Article 53. *Taxa per l'embranchament a la xarxa de clavegueram*

1. Naturalesa jurídica i fet generador

La taxa per l'embranchament a la xarxa de clavegueram és un tribut el fet generador de la qual és la funció administrativa de sol·licitud d'embranchament a la xarxa de clavegueram de la parròquia.

2. Obligats tributaris

Són obligats tributaris de la taxa:

- Com a contribuent, el propietari de l'immoble que sol·liciti i obtingui l'autorització d'embranchament.
- Com a responsables, els constructors i contractistes d'obres, qui si s'escau, poden repercutir les quotes als propietaris de les obres.

3. Base de tributació

La base de contribució la constitueixen els metres quadrats edificats o les plantes edificades, segons el cas.

4. Quota tributària

La quota tributària de la taxa és de:

- 6,30 euros per metre quadrat edificat.
- En el cas de naus industrials la quota és de 1.480 euros per planta edificada.

5. Període impositiu i meritament

La taxa merita en la data de lliurament de la llicència administrativa.

6. Gestió, declaració i liquidació del tribut

La sol·licitud d'embranchament ha de presentar-se en el mateix moment en què se sol·licita una llicència urbanística i/o un permís de construcció.

El pagament de la taxa ha de fer-se efectiu en el moment de lliurar-se la llicència administrativa per a urbanitzar i/o construir.

Títol III. Contribucions especials

Capítol I. Disposicions generals

Article 54. *Naturalesa jurídica i fet generador*

Les contribucions especials són tributs el fet generador dels quals és l'acord de l'òrgan competent del Comú sobre la realització de determinades obres o de l'establiment o ampliació dels serveis públics, sotmès al requisit d'eficàcia de llur realització efectiva, i que produeixen, ultra el benefici general per a tota la comunitat, un augment de valor dels béns de l'obligat tributari o que d'alguna manera el beneficien especialment.

Les obres que permeten l'aplicació de contribucions especials per part del Comú són les següents:

- Primer establiment de voravies i la seva renovació, si aquestes en milloren sensiblement les condicions.
- Primer establiment, reposició o reparació extraordinària del paviment i equipament de vies públiques, el manteniment de les quals és competència comunal.
- Primer establiment d'enllumenat públic i la seva renovació si aquestes en milloren sensiblement les condicions.
- Obertura, eixamplament, alineació i prolongació de vies públiques urbanes i secundàries la construcció de les quals és competència comunal, i també de camins comunals i de muntanya.
- Creació de places públiques.
- Construcció d'instal·lacions que compreguin el subministrament de serveis d'àmbit comunal.
- Primer establiment, reposició, reparació extraordinària o separació de conducció d'aigües pluvials i residuals d'àmbit comunal.

Les contribucions especials s'apliquen encara que els terrenys, edificis o locals disposin en alguna de les seves parts o façanes d'obres anàlogues a les millores que es tractin de finançar mitjançant contribucions especials, i que corresponguin a altres vies que limiten amb els referits terrenys, edificis o locals amb façana a la via pública.

No es poden aplicar contribucions especials en els supòsits següents:

1. Obres de mera conservació, reparació ordinària o manteniment corrent.
2. Obres d'urbanització que beneficien presumptes obligats tributaris quan aquests paguen íntegrament les obres.

Article 55. *Obligats tributaris*

Són obligats tributaris els propietaris de béns immobles ubicats a la zona de benefici lineal.

S'entén per zona de benefici lineal els metres de longitud de façana de la propietat de l'obligat tributari que experimentin un augment de valor a conseqüència de la realització de les obres, o de l'establiment o ampliació dels serveis públics comunals.

Subsidiàriament, són obligats tributaris els posseïdors dels béns immobles ubicats a la zona de benefici lineal, si aquests béns immobles no tenen propietari, o bé si el propietari és desconegut o hi ha contesa judicial sobre la titularitat dominical.

Són obligats tributaris per benefici singular les empreses subministradores de serveis que utilitzen les instal·lacions corresponents establertes a l'apartat f), paràgraf segon, de l'article anterior d'aquesta Ordinació.

S'entén com a benefici singular l'increment de valor que experimenten els béns immobles a conseqüència de les obres a què dona lloc la contribució especial aplicada, tant si són propietat de les empreses subministradores de serveis com si en tenen el dret d'ús.

Article 56. *Entitats totalment exemptes*

Gaudeixen d'exempció d'aquest tribut els Coprínceps, en qualitat de caps d'Estat, el Consell General, el Govern i els comuns i els quarts.

Resten també exempts els organismes i entitats quina legislació emana dels acords internacionals subscrits amb el Principat d'Andorra, sempre que no estiguin destinats a la realització d'activitats econòmiques lucratives.

L'existència de supòsits d'exempció no pot agreujar la càrrega tributària dels qui no gaudeixen d'aquest benefici, de manera que les quantitats corresponents a l'exempció són assumides únicament pel Comú.

Article 57. *Base de tributació*

La base de tributació de les contribucions especials no pot ultrapassar el 90% del cost efectiu de l'obra que el Comú pretén dur a terme.

El cost efectiu de l'obra inclou:

1. El cost real de les obres.
2. El preu de les adquisicions o expropiacions efectivament necessàries per a l'execució de les obres, fixat d'acord amb la Llei d'expropiació.

En qualsevol cas, l'import de la despesa esmentada es minora en la quantitat que representen les subvencions o aportacions que el Comú obtingui amb destinació a les obres de què es tracta. Si les subvencions o aportacions són atorgades per un obligat tributari, l'import obtingut es destina primerament a compensar la seva pròpia quota i l'excés, si n'hi ha, redueix a prorrata les quotes de la resta d'obligats tributaris.

Article 58. *Determinació de les quotes de tributació*

Les quotes dels obligats tributaris es determinen repartint el cost de les obres o dels serveis entre tots els propietaris dels béns immobles, en funció dels metres lineals de façana que conformin la zona de benefici lineal.

Les quotes dels obligats tributaris per benefici singular es determinen de conformitat amb el repartiment dels costos de les obres o els serveis que originen la contribució especial, entre els propietaris o entitats usuàries de les instal·lacions incloses en l'apartat f), paràgraf segon, de l'article 55 d'aquesta Ordinació.

Article 59. *Període impositiu i meritament*

Les contribucions especials meriten a la data de l'adjudicació definitiva de les obres o, per a les obres directament realitzades pels serveis tècnics comunals, a la data d'inici de les obres.

Article 60. *Aplicació i efectivitat*

Les contribucions especials s'han d'aplicar mitjançant una ordinació específica que estableixi els elements essencials d'aquestes que en delimiti la zona d'aplicació.

Les ordinacions de creació d'una contribució especial seran publicades al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra* als efectes de reclamacions i recursos.

Article 61. Gestió i liquidació

Les liquidacions de les contribucions especials efectuades prenent com a base el cost projectat de les obres són provisionals i es notifiquen als obligats tributaris seguint el procediment administratiu de dret comú.

Un cop aprovada la liquidació pressupostària de la despesa corresponent a l'obra executada es practiquen les liquidacions definitives. Si l'import real de la despesa és diferent del calculat inicialment, les liquidacions són rectificades d'ofici pel Comú per ajustar-les a la realitat del cost. Si a causa de la rectificació, les quotes definitives són més elevades que les provisionals, l'excés s'exigeix mitjançant liquidació addicional. Si les liquidacions provisionals són superiors a les definitives, l'administració retorna la diferència als obligats tributaris en el termini de tres mesos a comptar de la data de l'acord de rectificació.

Les quotes poden ser fraccionades, per períodes anuals i per un termini màxim de cinc anys a comptar de la data del meritament, a petició expressa de l'obligat tributari, d'acord amb la Llei de bases de l'ordenament tributari.

Títol IV. Impostos

Capítol I. Disposicions generals

Article 62. Concepte i classificació

Els impostos són tributs el fet generador dels quals és un negoci, un acte o un fet indicador de capacitat econòmica de l'obligat tributari o de la persona que ha de suportar el gravamen i que mai no depèn d'una activitat de l'Administració.

Són impostos propis del Comú, els següents:

1. L'impost tradicional del foc i lloc.
2. L'impost sobre la propietat immobiliària.
3. L'impost sobre els rendiments arrendataris.
4. L'impost de radicació d'activitats comercials, empresarials i professionals.
5. L'impost sobre la construcció.

Article 63. Entitats totalment exemptes

Gaudeixen d'exempció d'aquest tribut els Coprínceps, en qualitat de caps d'Estat, el Consell General, el Govern i els comuns i els quarts.

Resten també exempts els organismes i entitats quina legislació emana dels acords internacionals subscrits amb el Principat d'Andorra també podran gaudir de la dita exempció, sempre que no estiguin destinats a la realització d'activitats econòmiques lucratives.

Capítol II. Impostos comunals

Article 64. Impost tradicional del foc i lloc**1. Naturalesa jurídica i fet generador**

L'impost tradicional del foc i lloc és un impost de naturalesa directa que grava el fet de residir en el territori de la parròquia.

El fet generador de l'impost és la residència principal de la persona física, en el territori de la parròquia.

Als efectes d'aquest impost s'entén com a residència principal a la parròquia el lloc on s'està censat el primer dia de l'any natural, o el dia de la primera inscripció al cens comunal en cas de canvi de parròquia o per als obligats tributaris que provenen d'altres països.

2. Obligats tributaris

Té la condició d'obligat tributari cada resident, censat en el territori de la parròquia que, a la data del meritament de l'impost, sigui major de 17 anys i menor de 66 anys.

3. Quota tributària

La quota tributària és de 30,90 euros per obligat tributari.

4. Període impositiu i meritament

L'impost és anyal i es prorrateja mensualment en cas de canvi de residència.

Merita el primer dia de l'any natural o bé al mes següent a la primera inscripció al cens comunal, en cas de canvi de residència.

5. Gestió, declaració i liquidació del tribut

El Comú notificarà les liquidacions corresponents d'acord amb les dades del cens.

La tramitació per part del Comú d'expedients de baixa del cens resta condicionada a què l'obligat tributari acrediti haver fet efectiva la totalitat dels deutes exigibles i no prescrits per raó de l'impost.

Per a la tramitació de sol·licituds de certificats de residència el Comú exigeix la prèvia justificació del pagament de l'impost.

Els obligats tributaris que convisquin en una mateixa unitat immobiliària han d'ingressar el deute tributari de forma conjunta. En aquest supòsit és el titular de la unitat immobiliària qui ha d'ingressar el deute tributari.

Tanmateix, i de forma opcional, els obligats tributaris d'una mateixa unitat immobiliària poden sol·licitar l'ingrés del deute tributari individualment a les oficines del Comú.

S'entén per unitat immobiliària, el lloc de residència d'un o diversos obligats tributaris que habiten en un pis, casa unifamiliar, i també en les habitacions d'hotels i apartaments que constitueixen l'habitatge habitual d'un o diversos obligats tributaris.

Article 65. *Impost sobre la propietat immobiliària*

1. Naturalesa jurídica i fet generador

L'impost sobre la propietat immobiliària és un impost de naturalesa directa que grava la propietat d'un bé immoble situat al territori de la parròquia o el dret real d'ús sobre la propietat immobiliària.

El fet generador de l'impost és la propietat d'un bé immoble o la titularitat d'un dret real d'ús sobre un bé immoble.

En el supòsit d'un dret real d'ús, és el titular d'aquest dret qui resta sotmès a l'impost per la totalitat de la propietat immobiliària. La propietat immobiliària que no estigui edificada, no està subjecta al present impost.

2. Obligats tributaris

Té la condició d'obligat tributari el propietari de l'immoble o el titular del dret real d'ús. En cas de no conèixer el titular del dret real de propietat o del dret real d'ús, és obligat tributari el titular de l'autorització de construcció.

També tenen la consideració d'obligats tributaris, les societats civils, herències jacents, comunitats de béns i totes les entitats o patrimonis autònoms que, malgrat no tenir personalitat jurídica pròpia, constitueixen una unitat econòmica susceptible d'imposició.

3. Base de tributació

La base de tributació es determina en funció dels metres quadrats de superfície de l'immoble, independentment del seu ús.

En el cas que la propietat immobiliària es trobi edificada, la superfície de l'immoble correspon a la total construïda, ponderant-se per un índex de localització. No obstant el previst en l'apartat anterior, en els casos d'espais construïts dedicats a terrasses, aparcaments i trasters només computa com a propietat edificada el 40% de la superfície d'aquests espais.

Als efectes d'aquest impost tots els béns immobles edificats al terme de la parròquia resten ponderats per un índex de localització equivalent a 1.

4. Tipus de gravamen

El tipus de gravamen aplicable a la propietat immobiliària edificada és de 2,84 euros per metre quadrat edificat, que es correspon amb la superfície de l'immoble.

5. Quota tributària

La quota tributària es determina aplicant a la base de tributació el tipus de gravamen, amb un mínim de 3 euros.

6. Bonificacions

Els immobles destinats a activitats agrícoles i ramaderes -incloses les activitats apícoles-, gaudeixen d'una bonificació del 100% de la quota tributària, sempre que els obligats tributaris constin com a titulars de l'explotació i estiguin degudament inscrites al Registre d'Explotacions Agràries (REA) del Govern.

Els immobles no destinats a l'habitatge i els immobles que són habitatge principal gaudeixen d'una bonificació del 70% del tipus de gravamen. Als efectes d'aquest impost s'entén com a residència principal el lloc on està censada la persona física o jurídica el primer dia de l'any natural.

7. Període impositiu i meritament

El període impositiu és l'any natural i es prorrataja mensualment en cas de transmissió o adquisició.

Merita el primer dia de l'any natural, o bé al mes següent a l'obtenció del títol de propietat o dret real d'ús.

8. Gestió, declaració i liquidació del tribut

El Comú no tramita cap tipus d'autorització d'edificació, millora o reforma de béns immobles sense haver justificat abans el pagament de tots els deutes exigibles i no prescrits per aquest impost.

Article 66. *Impost sobre els rendiments arrendataris*

1. Naturalesa jurídica i fet generador

L'impost sobre els rendiments arrendataris és un impost de naturalesa directa que grava l'obtenció de rendes derivades del lloguer d'un bé immoble situat al territori de la parròquia.

El fet generador de l'impost són les rendes procedents del lloguer de béns immobles, obtingudes directament per l'arrendador d'aquests, així com les obtingudes del sotsarrendament i derivades de contractes de gestió entesos com aquells en mèrits dels quals el titular del dret cedeix el rendiment al gestor.

No estan subjectes a aquest impost els rendiments derivats de l'explotació d'habitatges d'ús turístic (HUT), de les entitats gestores dels habitatges d'ús turístic (EGHUT) i dels contractes de gestió d'habitatges d'ús turístic.

2. Obligats tributaris

Són obligats tributaris de l'impost els que obtinguin rendes derivades del lloguer d'un bé immoble, ja sigui en virtut d'un títol de propietat o d'un dret real d'ús, o en virtut d'un sotsarrendament. Els gestors dels lloguers o drets sobre béns immobles, tenen la condició de responsables solidaris del deute tributari.

També tenen la consideració d'obligats tributaris, les societats civils, o herències jacents, comunitats de béns i totes les entitats o patrimonis autònoms que, malgrat no tenir responsabilitat jurídica pròpia, constitueixen una unitat econòmica susceptible d'imposició.

3. Base de tributació

La base de tributació està constituïda per la suma de les rendes efectivament acreditades per l'obligat tributari, durant el període impositiu.

En els supòsits de sotsarrendaments i contractes de gestió, la base de tributació serà la diferència entre la renda efectivament acreditada i l'import efectivament pagat a l'arrendador o titular del dret que se cedeix en explotació.

4. Tipus de gravamen

El tipus de gravamen s'estableix en funció de la suma de les rendes que constitueixen la base de tributació:

- a) Fins a 40.000,00 euros: 2%
- b) A partir de 40.000,01 euros: 4%.

5. Quota tributària

La quota tributària resulta d'aplicar a la base de tributació el tipus de gravamen.

6. Període impositiu i meritament

El període impositiu és l'any natural.

L'impost merita el darrer dia del període impositiu, tret del cas de defunció en què el període impositiu finalitza el dia de la defunció.

7. Gestió, declaració i liquidació del tribut

Per a poder liquidar l'impost els obligats tributaris han de presentar al Comú, abans del 31 de març de cada any, el document de declaració de rendiments arrendataris corresponents a l'any natural anterior.

En el cas que l'obligat tributari s'aculli al sistema de pagament a terminis dels tributs, d'acord amb l'article 84 d'aquesta Ordinació, el document de declaració de rendiments arrendataris ha de presentar-se abans del dia 15 de febrer.

Vençut aquest termini i a manca de presentació de la declaració, si el Comú disposa d'informació que acredita que s'ha produït el fet generador liquidarà l'impost d'ofici, prenent com a base de tributació el preu mig actualitzat que estableix el Ministeri encarregat de l'habitatge, segons les característiques de la unitat immobiliària.

Article 67. *Impost de radicació d'activitats comercials, empresarials i professionals*

1. Naturalesa jurídica i fet generador

L'impost de radicació d'activitats comercials, empresarials i professionals és un impost de naturalesa directa que grava l'exercici d'una activitat comercial, empresarial o professional realitzada en el territori de la parròquia.

El fet generador de l'impost és l'exercici de qualsevol de les referides activitats en el territori de la parròquia.

Són activitats comercials, empresarials i professionals, les que impliquin l'ordenació per compte propi de factors de producció materials i humans o d'algun d'ells, amb la finalitat d'intervenir en la producció, realització o comercialització de béns i serveis.

També té la consideració d'activitat comercial, empresarial o professional, a l'efecte de l'aplicació d'aquest impost, l'explotació d'habitatges d'ús turístic (HUT), les entitats gestores d'habitatges d'ús turístic (EGHUT) i els contractes de gestió de HUT, tant per persones físiques com per persones jurídiques, fins i tot quan no es requereixi la inscripció en el Registre de Comerç d'acord amb la Llei 16/2017, del 13 de juliol, general de l'allotjament turístic.

Els HUT, els EGHUT i els contractes de gestió de HUT, queden definits en la Llei 16/2017, del 13 de juliol, general de l'allotjament turístic.

2. Obligats tributaris

És obligat tributari la persona física o jurídica titular administrativa de l'autorització de radicació de l'activitat comercial, empresarial i/o professional.

Les entitats gestores d'habitatges d'ús turístic (EGHUT), tenen la condició de responsables solidaris del deute tributari.

A més, tenen la condició d'obligats tributaris les entitats, com ara societats civils, comunitats de béns, i d'altres entitats que, sense tenir personalitat jurídica, constitueixen una unitat econòmica o un patrimoni separat, quan realitzin activitats comercials, empresarials o professionals.

3. Exempcions

Gaudeixen d'exempció d'aquest impost les activitats agrícoles realitzades per persones físiques.

4. Base de tributació

La base de tributació es determina en funció de l'activitat que es desenvolupa i dels metres quadrats de la superfície d'explotació, ponderada per un índex de localització.

La superfície d'explotació és la superfície total dels locals destinats a la realització de l'activitat, expressada en metres quadrats i, si és el cas, mitjançant la suma de totes les seves plantes. En el cas que l'activitat consisteixi en l'explotació d'habitatges d'ús turístic (HUT), la superfície d'explotació es correspon amb la superfície de cadascun dels habitatges d'ús turístic objecte d'aquesta explotació, expressada en metres quadrats, i en el cas de les entitats gestores d'habitatges d'ús turístic (EGHUT), la superfície d'explotació es correspon amb el local comercial destinat a la dita activitat.

En els casos següents s'ha de prendre com a superfície d'explotació el 40% de la superfície:

- Superfície no construïda o descoberta dedicada al dipòsit de matèries primeres o productes de qual-sevol classe, així com la superfície ocupada per vials, jardins, zones de seguretat, etc.
- Superfície construïda o coberta dels magatzems i dipòsits de tot tipus.
- Superfície dels aparcaments coberts o descoberts, sempre que l'activitat desenvolupada a títol principal no sigui la d'aparcament.

A l'efecte de modular la base de tributació, els índexs de localització establerts a la parròquia són els següents:

- Índex de localització: 2
 - Població: la Massana.
 - Zona:
 - De l'inici de l'av. de Sant Antoni fins a arribar al nivell de l'edifici Les Entrades i Acàcia B.
 - De l'inici de l'av del Través fins a l'arribada al nivell de l'edifici El Pui.
 - De l'inici de l'av. del Ravell fins a l'arribada al nivell de la Casa Bauseli.
- Índex de localització: 1,5
 - Població: Arinsal

- Zona:
 - Carretera d'Arinsal, des del nivell de l'edifici de S.A.D.A.M., S.A. fins al nivell de l'edifici de l'Hotel Solana.
- c) Índex de localització: 1
 - Zona: Aplicable a la resta de la parròquia.

Si el lloc de radicació té entrada o accés per més d'un carrer, a l'hora de determinar l'índex de localització es tindrà en compte el carrer al qual correspongui l'índex més elevat.

5. Tipus de gravamen

Atenent a les activitats que es realitzen els tipus de gravamen són els següents (activitats i preus per metre quadrat de superfície):

- Activitats administratives d'oficina i altres activitats auxiliars a les empreses-	3,41
- Activitats associatives-	8,52
- Activitats auxiliars de la mediació financera i d'assegurances-	8,52
- Activitats de biblioteques, arxius, museus i altres activitats culturals-	8,52
- Activitats de cinematografia, de vídeo i de programes de televisió; activitats d'enregistrament de so i edició musical-	8,52
- Activitats de creació, artístiques i d'espectacles-	8,52
- Activitats dels gimnasos -	0,16
- Activitats de jardineria-	0,84
- Activitats de les agències de viatges, operadors turístics i altres serveis de reserves i activitats que s'hi relacionen-	8,52
- Activitats de les llars que donen ocupació a personal domèstic-	3,41
- Activitats de les societats holding-	3,41
- Activitats de lloguer-	3,41
- Activitats de sanejament, gestió de residus i descontaminació-	2,12
- Activitats de seguretat i investigació-	3,41
- Activitats de serveis socials amb allotjament-	2,12
- Activitats de serveis socials sense allotjament-	1,76
- Activitats d'emissió i programació de ràdio i televisió-	8,52
- Activitats d'organitzacions i organismes extraterritorials-	3,41
- Activitats esportives-	0,14
- Activitats informàtiques-	3,41
- Activitats postals i de correus-	3,41
- Activitats professionals, científiques i tècniques-	3,41
- Activitats relacionades amb els jocs d'atzar i les apostes-	8,52
- Activitats relacionades amb l'ocupació-	3,41
- Activitats sanitàries-	3,41
- Administració pública, Defensa i Seguretat Social obligatòria-	3,41
- Agricultura, ramaderia, silvicultura i pesca-	0,84
- Altres activitats de serveis personals-	3,41
- Altres activitats empresarials-	3,41
- Altres activitats recreatives i d'entreteniment-	8,52
- Altres activitats relacionades amb l'esport-	8,52
- Altres allotjaments turístics i altres allotjaments de curta durada-	0,42
- Altres serveis d'informació-	8,52
- Altres tipus d'allotjaments-	0,62
- Altres tipus de comerç a l'engròs especialitzat-	4,25
- Apartaments turístics-	0,62
- Arts gràfiques i reproducció de suports gravats-	1,70
- Assegurances, reassegurances i fons de pensions, excepte la Seguretat Social obligatòria-	3,41
- Càmpings-	0,14
- Comerç a l'engròs d'articles d'ús domèstic-	4,41
- Comerç a l'engròs de primeres matèries agràries i d'animals vius-	2,12

- Comerç a l'engròs de productes alimentaris, begudes i tabac-	2,12
- Comerç a l'engròs d'equips per a les tecnologies de la informació i les comunicacions (TIC)-	4,25
- Comerç a l'engròs d'una altra maquinària, equips i subministraments-	4,25
- Comerç a l'engròs no especialitzat-	4,25
- Comerç al detall d'altres articles d'ús domèstic en establiments especialitzats-	3,41
- Comerç al detall d'altres articles en establiments especialitzats-	2,12
- Comerç al detall d'articles culturals i recreatius en establiments especialitzats-	3,41
- Comerç al detall d'articles de segona mà en establiments especialitzats-	4,25
- Comerç al detall de combustibles per a l'automoció en establiments especialitzats-8,52	
- Comerç al detall de productes alimentaris, begudes i tabac en establiments especialitzats-	2,12
- Comerç al detall d'equips per a les tecnologies de la informació i les comunicacions (TIC) en establiments especialitzats-	3,41
- Comerç al detall en establiments no especialitzats-	2,12
- Comerç al detall en parades de venda i mercats ambulants-	4,25
- Comerç al detall fora d'establiments, excepte en parades de venda i mercats ambulants-	3,41
- Confecció de peces de vestir-	0,84
- Construcció, a excepció de la promoció i activitat immobiliària-	21,27
- Construcció, a excepció de la promoció immobiliària-	21,27
- Coqueries i refinació del petroli-	1,70
- Edició-	1,70
- Educació-	3,41
- Emmagatzematge i activitats afins al transport-	1,28
- Empresa de gestió d'habitatges d'ús turístic (EHUT)-	14,28
- Explotació d'habitatges d'ús turístic-	6,18
- Fabricació d'altres materials de transport-	4,25
- Fabricació d'altres productes minerals no metàl·lics-	8,52
- Fabricació de begudes-	0,84
- Fabricació de maquinària i equips ncaa-	4,25
- Fabricació de materials i equips elèctrics-	0,84
- Fabricació de mobles-	4,25
- Fabricació de productes de cautxú i matèries plàstiques-	8,52
- Fabricació de productes farmacèutics-	8,52
- Fabricació de productes informàtics, electrònics i òptics-	0,84
- Fabricació de productes metàl·lics, excepte maquinària i equips-	0,84
- Fabricació de vehicles de motor, remolcs i semiremolcs-	4,25
- Gestió de sales d'espectacles-	8,52
- Gestió d'estacions d'esquí-	0,14
- Hotels i allotjaments similars-	0,62
- Indústria de la fusta i del suro, excepte mobles; cistelleria i esparteria-	0,84
- Indústria de l'alimentació-	0,84
- Indústria del cuir i del calçat-	0,84
- Indústries del paper-	0,84
- Indústries del tabac-	0,84
- Indústries extractives-	21,27
- Indústries manufactureres diverses, a excepció d'altres indústries manufactureres ncaa-	4,25
- Indústries químiques-	8,52
- Indústries tèxtils-	0,84
- Intermediaris de comerç-	13,62
- Manteniment i reparació de vehicles de motor-	2,12
- Mediació financera, excepte assegurances i fons de pensions i activitats de societats holding-	42,54
- Metal·lúrgia; fabricació de productes bàsics de ferro, acer i ferroaliatges-	8,52
- Processament de dades, hostatge i activitats relacionades; portals web-	3,41
- Promoció i activitats immobiliàries-	8,52

- Reparació d'ordinadors, d'efectes personals i efectes domèstics-	2,12
- Reparació i instal·lació de maquinària i equips-	0,84
- Serveis a edificis-	3,41
- Serveis de menjar i begudes-	3,41
- Serveis de tecnologies de la informació-	3,41
- Serveis integrals a edificis i instal·lacions-	3,41
- Subministrament d'aigua-	8,52
- Subministrament d'energia elèctrica, gas, vapor i aire condicionat-	8,52
- Telecomunicacions-	3,41
- Transport aeri-	21,27
- Transport marítim i per vies de navegació interiors-	4,25
- Transport terrestre; transport per canonades-	4,25
- Venda de recanvis i accessoris de vehicles de motor-	4,25
- Venda de vehicles de motor-	14,58

6. Quota de tributació

La quota tributària resulta d'aplicar a la base de tributació el tipus de gravamen.

Tal com preveu l'article 38.7 de la Llei de finances comunals s'estableixen unes quotes mínimes i màximes de l'impost:

- Mínima: resultant del tipus de gravamen de l'activitat que correspongui x base de tributació de 20 metres quadrats x índex de localització del carrer.
- Màxima: 300.000 euros.

S'estableix un mínim per a la quota de tributació total per l'impost de radicació d'activitats comercials, empresarials i professionals de 150 euros.

7. Bonificacions

L'obligat tributari es pot beneficiar de les bonificacions següents:

- Reducció del 100% de les quotes tributàries que es meritin durant els primers dotze mesos, en el cas d'inici d'una activitat.
- Reducció del 50% de les quotes tributàries que es meritin a partir dels 12 primers mesos següents a l'inici de l'activitat fins a un total de 24 mesos posteriors a l'esmentat inici de l'activitat.
- Reducció del 100% de les quotes tributàries, en el cas d'activitats ramaderes, incloses les activitats apícoles, realitzades per persones físiques i jurídiques que constin com a titulars de les explotacions agràries i estiguin degudament inscrites al Registre d'Explotacions Agràries (REA) del Govern.
- A fi d'impulsar la creació de noves empreses a la parròquia per part de joves emprenedors, reducció del 100% sobre la quota de liquidació resultant del primer any d'exercici, així com sobre la del segon any.

A aquests efectes s'entén com a jove emprenedor, els nous titulars administratius d'autoritzacions de radicació d'activitats comercials, empresarials i/o professionals, amb edat compresa entre 18 i 35 anys.

Les bonificacions referides a les lletres a) i b) no s'apliquen en cas que l'activitat hagi estat exercida amb anterioritat, encara que sigui a conseqüència d'un canvi de titularitat.

8. Període impositiu i meritament

El període impositiu és l'any natural, i es prorrateja mensualment en cas d'inici o finalització d'activitat.

L'impost merita el dia 1 de gener de cada any.

En el cas que l'activitat s'iniciï després de l'1 de gener, l'impost merita a la data d'inici de l'activitat, i en aquest cas la quota tributària es calcula proporcionalment al nombre de mesos naturals que restin per finalitzar l'any, inclòs el de l'inici de l'activitat.

En el cas que l'activitat finalitzi abans del 31 de desembre, la quota tributària es calcula proporcionalment al nombre de mesos naturals durant els quals s'ha dut a terme l'activitat, inclòs el de finalització de l'activitat.

9. Gestió, declaració i liquidació del tribut

La tramitació per part del Comú d'expedients de canvi de domicili o bé de baixes de radicació d'activitats comercials, empresarials o industrials resta condicionada a què l'obligat tributari acrediti haver fet efectiva la totalitat dels deutes exigibles i no prescrits per raó de l'impost.

En el cas de finalització o cessament de les activitats, el Comú regularitzarà d'ofici la devolució d'ingrés de l'excés de quota tributària en el moment de resoldre sobre la sol·licitud de la baixa.

Als efectes de què no es generi l'obligació tributària corresponent, en cas de baixa o cessament de les activitats resulta necessari que el titular presenti declaració de baixa del cens de radicació. En cas contrari, l'impost meritarà i s'imposarà en els termes establerts a l'Ordinació. En aquest supòsit, l'obligat tributari no tindrà dret al retorn de la quota tributària.

Article 68. *Impost sobre la construcció*

1. Naturalesa i fet generador

L'impost sobre la construcció és un impost de naturalesa directa que grava la realització d'edificacions de nova planta o l'ampliació de les ja existents.

El fet generador de l'impost és la realització, dins del terme de la parròquia, d'edificacions de nova planta o bé d'obres d'ampliació d'edificacions existents.

2. Obligats tributaris

Són obligats tributaris de l'impost les persones físiques o jurídiques que sol·liciten la llicència de construcció o ampliació de l'edifici, i en el cas que aquesta llicència no sigui preceptiva, és obligat tributari la persona, física o jurídica, que presenti el projecte d'interès nacional o el pla sectorial.

3. Base de tributació

La base de tributació és la superfície de l'edificació de nova planta, o de l'ampliació, expressada en metres quadrats i ponderada per un índex de localització, el valor del qual als efectes d'aquest impost es fixa en 1 per a tot el territori de la parròquia.

S'entén per superfície de l'edificació de nova planta o de l'ampliació, la superfície de l'obra efectivament construïda, inclosos els soterranis i els cossos volats.

4. Tipus de gravamen

El tipus de gravamen aplicable és de 50,00 euros per metre quadrat.

5. Quota tributària

La quota tributària és el resultat d'aplicar el tipus de gravamen a la base de tributació.

6. Bonificacions

Les bonificacions que s'apliquen sobre la quota tributària són les següents:

- Del 75% de la quota tributària per a edificacions de nova planta o ampliació d'edificacions existents que es destinin a ús d'habitatges. En el cas que l'obligat tributari sigui una persona física, la bonificació és aplicable indiferentment si l'habitatge és per a l'ús propi o en règim de lloguer; si l'obligat és una persona jurídica, la bonificació només s'aplica si l'ús de l'habitatge és en règim de lloguer.
- Del 75% de la quota tributària per a edificacions de nova planta o ampliació d'edificacions existents que es destinin exclusivament a ús d'aparcament.

c) Del 90% de la quota tributària per a edificacions de nova planta o ampliació d'edificacions existents que es destinin exclusivament a ús agrícola i/o ramader.

En el cas que s'hagin concedit bonificacions en la quota tributària per raó de l'ús de les edificacions o de les seves ampliacions i l'obligat tributari canviés aquest ús dins del termini dels 10 anys següents a la data de liquidació de l'impost, ha de restituir-se la bonificació aplicada. L'import a reintegrar al Comú serà l'íntegre de la bonificació, incrementat amb els interessos meritats al tipus de sumar dos punts percentuals al tipus d'interès moratori, a comptar a partir de la data d'obtenció de la primera llicència.

Aquesta restitució només s'admet per edificis sencers independents, no per unitats immobiliàries producte de la divisió horitzontal

7. Període impositiu i meritament

L'impost merita en el moment d'obtenir-se la llicència urbanística corresponent, i en el cas que aquesta no sigui preceptiva, en el moment de validar el projecte corresponent per part del Comú.

Capítol III. Impostos d'àmbit estatal compartits

Article 69. *Gravamen addicional de l'impost sobre les transmissions patrimonials immobiliàries*

1. Naturalesa i fet generador

L'impost sobre transmissions patrimonials immobiliàries és un impost de naturalesa indirecta que grava aquesta tipologia de transmissions i resta establert en règim de corresponsabilitat fiscal entre el Govern i els comuns.

El fet generador de l'impost són les transmissions, a títol onerós o lucratiu intervius de tota classe de béns immobles a inscriure en el registre del cadastre comunal, així com la constitució i la cessió de drets reals sobre béns immobles.

2. Tipus de gravamen

El tipus de gravamen comunal que s'aplica sobre el valor de les transmissions patrimonials de béns i drets reals sobre béns immobles radicats a la parròquia és del 3%.

3. Gestió, declaració i liquidació del tribut

El Comú delega la gestió i liquidació de l'impost en el Govern, en la forma que determina la Llei, els Reglaments i el Conveni entre el Comú i el Govern, de data 1 de març de 2001.

Títol V. Gestió tributària

Capítol I. El deute tributari

Secció primera. Disposicions generals

Article 70. *Contingut del deute tributari*

El deute tributari consisteix en la quota o import a ingressar, derivat de l'obligació tributària principal.

El deute tributari inclou també, si és el cas:

- a) Els recàrrecs, establerts sobre la base de tributació o sobre la quota de liquidació.
- b) Els interessos d'ajornament i fraccionament, exigibles al tipus d'interès moratori.
- c) Els recàrrecs per declaració extemporània.
- d) El recàrrec del període executiu, en els casos i pels imports establerts en la Llei de bases de l'ordenament tributari.
- e) L'interès moratori.

Les sancions tributàries no formen part del deute tributari.

Article 71. *Extinció del deute tributari*

Els deutes tributaris s'extingeixen per pagament voluntari o executiu, prescripció, compensació, condonació o insolvència provada de l'obligat tributari, sense perjudici de la possible derivació de responsabilitat, i sense perjudici també de la rehabilitació dels crèdits en cas de cessament de la insolvència del deutor.

Secció segona. Pagament**Article 72.** *Modalitats de pagament*

Amb caràcter general, el deute tributari es farà efectiu mitjançant càrrec domiciliat al compte corrent d'una entitat financera que estigui autoritzada a operar en el Principat d'Andorra; alternativament, el deute es pot fer efectiu mitjançant transferència bancària, xec o taló conformat i nominatiu a favor del Comú, targeta de crèdit i dèbit o bé en efectiu a les oficines comunals.

La quantitat màxima que es pot pagar en efectiu és de 3.000 euros.

El pagament en termini voluntari o executiu pot efectuar-se en espècie i mitjançant béns d'interès general, culturals o d'altra naturalesa, a sol·licitud de l'obligat tributari. El procediment d'aquesta modalitat de pagament serà el regulat a l'article 14 del decret pel qual s'aprova el Reglament de recaptació dels tributs.

Article 73. *Temps de pagament*

En els deutes tributaris resultants de liquidacions practicades pel Comú, el pagament s'ha de fer efectiu en el termini d'un mes a comptar de la notificació de l'acte de liquidació, tret dels casos en què l'Ordinació estableixi un altre termini.

En el cas que la notificació de l'acte de liquidació s'efectuï mitjançant publicació al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*, el termini d'un mes comença a comptar a partir de la data de la publicació.

El venciment del termini establert per al pagament sense que aquest s'hagi fet efectiu podria determinar la meritació de l'interès moratori, sense perjudici de què puguin resultar exigibles els recàrrecs per extemporaneïtat i del període executiu.

Iniciat el període executiu, el pagament del deute tributari s'ha de realitzar en el termini d'un mes a comptar de la notificació de la provisió de constreyniment.

Article 74. *Imputació de pagaments*

Els deutes tributaris són independents entre si, tant per la totalitat de l'import respectiu com quant a les porcions en els casos de fraccionament, de tal forma que el pagament d'un deute tributari o d'un ingrés a compte de venciment posterior no extingeix la facultat del Comú d'exigir els anteriors no pagats.

L'obligat al pagament de diversos deutes tributaris pot imputar cada pagament al deute que lliurement determini. Si els deutes es troben en període executiu, la imputació es farà al deute més antic.

Article 75. *Ajornament i fraccionament del pagament*

Perquè es produeixi l'efecte d'extingir l'obligació tributària el pagament ha de comprendre l'import total del deute tributari.

No obstant això, quan la situació econòmico-financera de l'obligat tributari li impedeixi efectuar, de forma transitòria, el pagament del deute tributari en els terminis establerts aquest pot sol·licitar al Comú l'ajornament o el fraccionament del deute, tant en període voluntari com de constreyniment, en general, amb oferta de garantia.

En cap cas poden ser ajornats o fraccionats els deutes que es derivin de sancions tributàries.

L'ajornament o el fraccionament comporten la meritació de l'interès moratori sobre les quantitats ajornades o fraccionades.

La resta d'element no regulats en la present ordinació, queden regulats pel Reglament de recaptació dels tributs.

Article 76. *Competència per a resoldre les sol·licituds d'ajornament i fraccionament*
L'òrgan comunal competent en aquesta matèria és la Junta de Govern del Comú.

Article 77. *Sol·licituds d'ajornament i fraccionament*
Les sol·licituds han d'adreçar-se a l'òrgan del Comú competent per a resoldre-les.

Poden referir-se a deutes (una o més liquidacions o autoliquidacions si fos el cas) que es trobin dins del termini voluntari de pagament o bé en període executiu, en qualsevol moment abans de l'execució de l'embargament. En període voluntari, la sol·licitud d'ajornament o fraccionament impedeix l'inici del període de constrenyiment.

Com a mínim, les sol·licituds d'ajornament o fraccionament han de contenir les dades següents:

- Nom i cognoms o raó social completa, Número de Registre Tributari (NRT) i domicili de l'obligat al pagament i, si escau, del seu representant.
- Concepte, import del deute i període a què es refereix, així com la data del termini del període voluntari de pagament.
- Causas que motiven la sol·licitud.
- Terminis i condicions sol·licitades.
- Garanties que s'ofereixen; en cas de sol·licitud de dispensa total o parcial, motivació de les causes.
- Ordre de domiciliació bancària, amb indicació del codi IBAN o el número de compte corrent de client i les dades identificatives de l'entitat bancària.
- Lloc, data i signatura del sol·licitant.

Les sol·licituds d'ajornament o fraccionament s'han d'acompanyar de la documentació següent:

- Compromís d'aval o fiança d'una entitat bancària degudament autoritzada per a operar al Principat d'Andorra. En el cas d'impossibilitat d'obtenir aval o fiança, s'ha d'adjuntar la documentació que s'especifica als apartats corresponents d'aquest article.
- Documentació que acredita, si escau, la representació i el domicili als efectes de notificacions.
- Qualsevol altre document que s'estimi oportú. En qualsevol cas, ha d'acreditar-se l'existència de dificultats econòmico-financeres que impedeixen efectuar, de forma transitòria, el pagament en els terminis establerts.
- Una sol·licitud de compensació dels crèdits que el Comú pugui reconèixer a favor de l'obligat al pagament durant la vigència de l'ajornament o fraccionament.

En el cas que se sol·liciti l'admissió d'una garantia diferent de l'aval o fiança d'una entitat bancària, juntament amb la sol·licitud d'ajornament o fraccionament i els documents requerits al paràgraf anterior ha d'aportar-se la documentació següent:

- Declaració responsable i justificació documental de l'impossibilitat d'obtenir l'aval o la fiança en la qual constin les gestions efectuades a aquest efecte.
- Valoració, per experts independents, dels béns oferts en garantia.
- Balanç i compte de pèrdues i guanys de l'últim exercici tancat, i informe d'auditoria sempre que sigui obligatori segons la normativa andorrana o de l'estat de residència del contribuent.

De sol·licitar-se dispensa total o parcial de garantia, juntament amb la sol·licitud d'ajornament o fraccionament i la documentació que ha d'acompanyar aquesta, la següent documentació:

- Declaració responsable i justificació documental que acredita que no es disposa de béns que es puguin oferir en garantia.
- Justificació documental de l'impossibilitat d'obtenir l'aval o la fiança en la qual constin les gestions efectuades a aquest efecte.
- Valoració, per experts independent, dels béns oferts en garantia.
- Balanç i compte de pèrdues i guanys de l'últim exercici tancat, i informe d'auditoria sempre que sigui obligatori segons la normativa andorrana o de l'estat de residència del contribuent.

e) En el cas d'empresaris o professionals, pla de viabilitat o qualsevol altra informació o documentació que justifiqui la possibilitat de complir amb l'ajornament o fraccionament del deute.

En el cas que la sol·licitud d'ajornament o fraccionament no reuneixi els requisits establerts anteriorment, la Junta de Govern del Comú requerirà al sol·licitant que, en el termini de 10 dies a comptar a partir de l'endemà a la notificació del requeriment, esmeni els defectes o aporti els documents que hi manquin. El requeriment indicarà que en cas de no ser atès, la sol·licitud es tindrà per no presentada, arxivant-se.

Article 78. *Terminis i imports mínims dels ajornaments i fraccionaments*

L'import mínim de les quotes ajornades i fraccionades no podrà ser, en cap cas, inferior a 100 euros.

Els ajornaments i fraccionaments tindran com a venciment el darrer dia de cada període i podran ser:

- a) Sense oferiment de garantia: per un període igual o inferior a dos mesos, a comptar des de la data de finalització del període de pagament voluntari.
- b) Amb oferiment de garantia, en qualsevol de les formes previstes: per un període superior a dos mesos i amb un màxim d'onze mesos, a comptar des de la data de finalització del període de pagament voluntari.

El primer venciment es produirà sempre a finals del primer període natural ajornat a comptar des de la data de la resolució.

Article 79. *Garanties en l'ajornament i el fraccionament*

La garantia ha de cobrir l'import del deute en període voluntari, els interessos moratoris que es puguin generar a l'ajornament i, addicionalment, un 10% de la suma d'ambdues partides; en el cas d'aportar-se diverses garanties, aquestes han de cobrir l'import de les fraccions, inclosos el principal i els interessos moratoris del deute en període voluntari, els interessos moratoris que puguin generar-se en l'ajornament i, a més, l'esmentat 10%.

La Junta de Govern del Comú apreciarà la suficiència de la garantia aportada.

En el cas d'aportar-se aval, aquest ha de tenir vigència de tres mesos addicionals a la finalització de període d'ajornament o fraccionament sol·licitat.

Sempre que l'import del deute no superi els 10.000 euros la garantia pot consistir en una fiança personal i solidària prestada per dues persones de reconeguda solvència a criteri del Comú.

El termini per a formalitzar les garanties és d'un mes a partir de la concessió de l'ajornament o fraccionament, restant aquesta condicionada a l'efectiva prestació de la garantia.

L'acceptació de la garantia l'efectua la Junta de Govern del Comú, notificant-ho al sol·licitant i, si escau, als registres corresponents.

Un cop satisfeta la totalitat del pagament les garanties s'alliberen de forma immediata. En el cas de garanties parcials, aquestes s'alliberen un cop efectuat el pagament parcial, juntament amb els interessos moratoris corresponents, recàrrecs i d'altres exigibles.

Article 80. *Dispensa de garanties en l'ajornament i el fraccionament*

Ateses les circumstàncies del deutor, el Comú pot dispensar totalment o parcialment de garantia l'obligat tributari per les sol·licituds d'ajornament i fraccionament quan l'import en conjunt dels deutes que es trobin tant en període voluntari com executiu no excedeixin de 2.500 euros.

Per a determinar la referida quantitat, s'acumulen en el moment de la sol·licitud els deutes a què es refereix aquesta, així com qualsevol altre del mateix deutor per al qual s'hagi sol·licitat i no resolt ajornament o fraccionament, així com l'import dels venciments pendents d'ingrés dels deutes ajornats o fraccionats, excepte aquells que es trobin degudament garantits.

En el cas que se sol·liciti ajornament o fraccionament amb dispensa de garanties, sigui total o parcial, el Comú comprovarà si hi ha béns o drets susceptibles de ser aportats com a garantia. En el cas que n'hi hagi, la Junta de Govern del Comú notifica a l'obligat tributari el termini per aportar els drets o béns identificats.

En cas de concessió d'un ajornament o fraccionament amb dispensa de garanties, l'obligat tributari ha de comunicar al Comú, en qualsevol moment fins a la satisfacció del deute, qualsevol variació del seu patrimoni que permeti garantir els deutes ajornats o fraccionats, concedint-se en aquest cas el termini d'un mes per a establir les noves garanties. Si el Comú té coneixement d'aquestes variacions patrimonials, ha de notificar-ho a l'obligat tributari perquè en el termini de deu dies aquest formuli les al·legacions que estimi pertinents. Transcorregut aquest termini, el Comú requerirà a l'obligat tributari la constitució, en el termini d'un mes, de la garantia corresponent als béns i drets identificats.

Article 81. *Tramitació de les sol·licituds d'ajornament o fraccionament*

La Junta de Govern del Comú examina les sol·licituds d'ajornament o fraccionament, especialment els casos de manca de liquiditat, la capacitat de generar recursos, la suficiència de la garantia o, si escau, la concurrència de les circumstàncies per a la dispensa de garanties.

Realitzat aquest examen, emet una resolució que es notifica a l'obligat tributari.

Durant la tramitació de la sol·licitud i abans de la resolució, l'obligat tributari ha de satisfer el deute en els terminis proposats en la sol·licitud. En el cas d'incompliment d'aquests terminis durant el període de tramitació pot denegar-se automàticament la sol·licitud presentada.

Article 82. *Resolució de les sol·licituds d'ajornament o fraccionament*

La Junta de Govern del Comú disposa d'un termini de dos mesos per a notificar les resolucions, prorrogable per un altre mes addicional.

La resolució relativa a l'ajornament o fraccionament sol·licitat ha de notificar-se a l'obligat tributari, incloent-hi:

- a) El càlcul dels interessos moratoris exigibles.
- b) Els efectes que es deriven de la no constitució de garanties (comprovació per part del Comú de l'existència de béns i drets susceptibles de constituir garantia, comunicació de variacions en el patrimoni de l'obligat tributari, etc.).
- c) El codi IBAN o el número de compte de client i les dades identificatives de l'entitat bancària.
- d) El terminis de pagament.
- e) Altres possibles condicions de l'acord.

En el cas de dispensa de garanties, s'entén que des de la resolució es formula una sol·licitud de compensació de crèdits que té efectes en el moment en què els crèdits o dèbits siguin exigibles, encara que això suposi un venciment anticipat dels terminis, sense perjudici del nou càlcul dels interessos moratoris.

La resolució pot contenir terminis diferents dels sol·licitats per l'obligat tributari, així com exigir i condicionar el manteniment de l'acord de concessió de l'ajornament o fraccionament al fet que el sol·licitant es trobi al corrent de les seves obligacions tributàries durant la vigència de l'ajornament o fraccionament.

En el cas de resolucions de fraccionament que incloguin deutes en període voluntari i d'altres en període executiu en el moment de presentar-se la sol·licitud, l'acord de concessió no acumularà en una mateixa fracció deutes que es trobin en diferents períodes d'ingrés, havent-se de satisfer primer els deutes que es trobin en període executiu.

En el cas de resolució denegatòria, se'n deriven els efectes següents:

- a) Si la sol·licitud s'ha efectuat en període voluntari, el pagament del deute ha de fer-se efectiu en el termini d'un mes a comptar de la notificació de l'acte de liquidació. Si es realitza l'ingrés, s'exigiran interessos moratoris pel termini comprès entre l'endemà de la data de fi del període voluntari d'ingrés i la data efectiva de pagament. En cas contrari, els interessos s'exigiran fins a la finalització del termini d'ingrés obert a conseqüència de la denegació.
- b) Si la sol·licitud s'ha presentat en període executiu, prossegueix aquest període.

Contra la denegació de sol·licituds es pot interposar recurs en via administrativa.

Article 83. *Manca de pagament en els casos d'ajornaments i fraccionaments:*

En cas d'ajornament i un cop vençut el termini atorgat, la manca de pagament determina:

- a) En període voluntari, l'exigència immediata en via de constrenyiment de la part del deute ajornat que hagi esdevingut impagat.
- b) En període de constrenyiment, la represa del procediment executiu.

En cas de fraccionament, la manca de pagament d'un sol termini determina:

- a) En període voluntari, l'exigència immediata per via de constrenyiment de les quantitats vençudes; si aquestes no s'ingressen, es consideren vençuts els restants terminis pendents, els quals s'exigiran per via de constrenyiment.
- b) En període de constrenyiment, la represa del procediment executiu per raó dels terminis pendents.

En el supòsit d'incompliment reiterat, el Comú considerarà vençuda la totalitat del deute fraccionat i exigirà a l'obligat tributari el pagament per la via de constrenyiment. A aquest efecte, es considera incompliment reiterat la falta de pagament per part de l'obligat tributari de dues o més fraccions del deute, tant de forma consecutiva en el temps com de forma no consecutiva.

Article 84. *Sistema de pagament a terminis dels tributs i taxes de cobrament periòdic*

S'estableix la possibilitat que, prèvia petició expressa, els obligats tributaris puguin acollir-se a un sistema de pagament fraccionat, a terminis, instrumentat mitjançant domiciliació bancària mensual de rebuts, dels tributs i taxes següents, de cobrament periòdic:

- a) Impost tradicional del foc i lloc.
- b) Impost sobre la propietat immobiliària.
- c) Impost sobre els rendiments arrendataris.
- d) Impost de radicació d'activitats comercials, empresarials i professionals.
- e) Taxa d'higiene i enllumenat públic.
- f) Taxa de guals i reserves especials.
- g) Taxa per la prestació de serveis i equipaments pels gossos de companyia.

El mecanisme de pagament fraccionat en cap cas dona lloc a la repercussió als obligats tributaris de cap mena de recàrrec, ni a l'aplicació d'interessos moratoris.

Un cop l'obligat tributari opta per acollir-se a la modalitat de pagament, aquesta s'aplica en exercicis pressupostaris successius, tret que l'obligat manifesti la seva voluntat expressa de renunciar a aquesta, o bé si el Comú decideix no oferir aquest sistema.

Per acollir-se a la modalitat cal que es compleixin els següents requeriments:

- a) No mantenir amb el Comú deute pendent per raó de tributs, taxes i preus públics. S'exceptuen d'aquest requisit, els casos en què s'hagi sol·licitat i obtingut del Comú l'ajornament o el fraccionament en el pagament de deutes de naturalesa tributària o d'altres de dret públic.
- b) Cal presentar la sol·licitud abans del 15 de febrer de l'any natural en el qual hagin de causar efectes. En aquest sentit, els obligats tributaris de l'Impost sobre els rendiments arrendataris hauran d'adjuntar a la sol·licitud la declaració de les rendes del període impositiu corresponent.

Quant a les condicions d'atorgament, són les següents:

- a) Els imports dels tributs i taxes a considerar als efectes del sistema de pagament seran els corresponents a l'any natural anterior de la liquidació, o en el seu cas aquells que ja es coneguin amb certesa de l'any corrent. En aquest sentit, s'admetran regularitzacions en les quotes tributàries tenint en compte aquelles modificacions dels fets generadors que encara no estiguin contemplades als registres del Comú.
- b) S'inclouran dins de la quota tributària a fraccionar tots els imports referits als tributs i taxes en què el sol·licitant resulti ser l'obligat tributari.
- c) L'import mínim per acollir-se al sistema de pagament serà de 100 euros.

d) El total dels imports dels tributs i taxes acollits al sistema es dividiran entre 10, resultant-ne una quota mensual que serà objecte de càrrec en compte corrent entre els mesos de març a desembre. Un cop el Comú disposi d'informació sobre els imports definitius corresponents als tributs i taxes de l'exercici, les quotes corresponents als mesos d'octubre a desembre s'ajustaran a l'alça o la baixa, tenint en compte els referits imports.

e) Els pagaments han de domiciliar-se obligatòriament en un compte corrent obert en qualsevol entitat financera autoritzada a operar al Principat d'Andorra, acceptant-se un únic compte de domiciliació.

En cas d'impagament de qualsevol de les quantitats fraccionades, restarà sense efecte aquesta modalitat de pagament, recuperant-se els terminis normals de pagament en període voluntari establerts per a cada tribut o taxa.

Secció tercera. Prescripció

Article 85. *Terminis i còmput de prescripció*

1. Prescriuen al cap de tres anys els drets i les accions següents:

- a) El dret del Comú a determinar el deute tributari mitjançant la liquidació oportuna.
- b) L'acció per imposar sancions tributàries.
- c) El dret a sol·licitar, i en el seu cas obtenir, les devolucions derivades de la normativa de cada tribut, i les devolucions d'ingressos indeguts.
- d) El dret del Comú a exigir el pagament dels deutes tributaris liquidats i autoliquidats.
- e) El dret del Comú a exigir el pagament de les sancions tributàries.

2. El termini de prescripció comença a comptar, respectivament:

- a) Des de la data en què s'acabi el termini reglamentari per presentar la declaració o l'autoliquidació corresponent.
- b) Des del moment en què s'hagin comès les infraccions respectives o, si és el cas, des de la data en què s'acabi el termini reglamentari per presentar l'autoliquidació corresponent al període en què s'ha comès la infracció.
- c) Des de la data en què s'acabi el termini per sol·licitar la devolució corresponent derivada de la normativa de cada tribut o, en defecte de termini, des del dia en què la dita devolució es va poder sol·licitar.
- d) Des de la data en què s'hagi fet efectiu l'ingrés indegut.
- e) Des de la data de la notificació de la liquidació.
- f) Des de la data en què s'acabi el termini per fer el pagament del deute tributari en període voluntari.
- g) Des de la data de la notificació de l'acord d'imposició de sanció.
- h) Des de la data en què s'acabin els terminis establerts per efectuar les devolucions derivades de la normativa de cada tribut o des de la data de notificació de l'acord en què es reconegui el dret a percebre la devolució dels ingressos indeguts.

3. Quant al termini de prescripció per a exigir l'obligació de pagament als responsables solidaris o subsidiaris, s'estarà segons preveuen els apartats 3 i 4 de l'article 54 de la Llei de bases de l'ordenament tributari.

4. El termini de prescripció indicat en l'apartat 1 es pot ampliar en un termini màxim d'un any si es produeix la interrupció de la prescripció a conseqüència de la realització d'alguna de les actuacions previstes en l'article 55. En qualsevol altre cas el termini de prescripció serà el previst en l'apartat 1 d'aquest article.

5. No obstant el que s'estableix a l'apartat 1, el dret del Comú d'iniciar el procediment de comprovació de les bases de tributació compensades o pendents de compensació o de les deduccions aplicades o pendents d'aplicació prescriu al cap de sis anys a comptar de la data en què s'acabi el termini reglamentari per presentar la declaració o autoliquidació corresponent a l'exercici o període impositiu en què es va generar el dret a compensar les bases esmentades o a aplicar les deduccions esmentades.

La comprovació prevista al paràgraf anterior i, si escau, la correcció o regularització de bases de tributació compensades o pendents de compensació o de deduccions aplicades o pendents d'aplicació no prescrites únicament poden efectuar-se en el curs de procediments d'inspecció relatius a obligacions tributàries i períodes no prescrits. En cap cas, aquesta comprovació pot regularitzar, corregir o modificar les bases de tributació compensades o les deduccions aplicades en exercicis o períodes impositius prescrits.

Article 86. Interrupció de la prescripció

El termini de prescripció s'interromp per:

- a) Qualsevol acció del Comú, notificada a l'obligat tributari d'acord amb la Llei de bases de l'ordenament tributari, conduent al reconeixement, la regularització, la comprovació, la inspecció, la recaptació, l'assegurament o la liquidació de la totalitat o part de l'obligació tributària.
- b) Per qualsevol actuació de l'obligat tributari conduent al pagament o el reconeixement del deute directament davant del Comú o, indirectament, per la interposició de recursos de qualsevol mena.
- c) En relació amb la devolució d'ingressos indeguts, el termini de prescripció s'interromp en el moment en què el Comú reconegui el deute, notificant-ho fefaentment a l'obligat tributari o, si aquest li n'exigeix el pagament per qualsevol via, quan el Comú en tingui coneixement també de forma fefaent. També s'interromp quan es reiteri la sol·licitud o s'interposin recursos de qualsevol mena.

El període d'interrupció de la prescripció s'inclou dintre del còmput total del període de prescripció dels tributs, excepte en el supòsit establert al paràgraf següent.

Si el termini de prescripció s'interromp per la interposició d'un recurs judicial, el termini es reprèn de nou quan el Comú rebi la notificació de la sentència o de la resolució ferma que posa fi al procediment judicial. En qualsevol cas, el temps transcorregut abans de l'inici de la interrupció s'inclourà igualment dintre del còmput total del període de prescripció dels tributs.

En el cas que el termini de prescripció s'interrompi per la declaració en estat de cessament de pagament o fallida del deutor, el termini es reprèn en el moment en què es clausuri el procediment concursal.

En el cas de diversos deutes amb relació a un obligat tributari, la interrupció de la prescripció només té efectes en relació amb el deute al qual es refereixi.

Interromput el termini de prescripció per un obligat tributari, aquest s'estén a tots els altres obligats tributaris, inclosos els responsables.

Tret del cas d'interrupció per la interposició de recurs judicial, en la resta de casos les interrupcions no poden suposar l'allargament del termini de prescripció inicial superior a un any.

Article 87. Efectes de la prescripció

La prescripció s'aplica d'ofici, mitjançant resolució de l'òrgan competent, sense necessitat que s'invoqui o s'exceptui per part de l'obligat tributari. La prescripció guanyada extingeix el deute tributari.

Secció quarta. Altres vies d'extinció del deute tributari i de les sancions

Subsecció I. La compensació

Article 88. Compensació

Les quotes i, si és el cas, els deutes tributaris en general i les sancions, es poden extingir, totalment o parcialment, mitjançant compensació amb els crèdits que els obligats tributaris ostentin davant el Comú, sempre que aquest els hagi reconegut.

La compensació pot tenir lloc d'ofici per part del Comú o a instància de l'obligat tributari. La presentació de la sol·licitud interromp el termini de pagament, que s'ha de reprendre en cas de denegació.

Article 89. Compensació a instància de l'obligat tributari

L'obligat que pretengui la compensació ha de sol·licitar-la a la Junta de Govern del Comú, com a òrgan competent per a resoldre-la.

La sol·licitud ha de contenir, en tot cas, les dades següents:

- a) Nom i cognoms o raó social, número de registre tributari (NRT) i domicili fiscal de l'obligat al pagament i, si escau, del seu representant.

- b) Identificació detallada del deute que es pretén compensar, que indiqui com a mínim l'import, el concepte i la data de venciment del període d'ingrés voluntari.
- c) Identificació del crèdit reconegut que s'ofereix en compensació i documentació que l'acrediti, indicant-ne com a mínim l'import i el concepte.
- d) Lloc, data i signatura del sol·licitant.

En el cas que la sol·licitud no reuneixi els requeriments exigits o que no s'acompanyi la documentació sobre el crèdit, l'òrgan competent ha de notificar-ho a l'obligat tributari, per tal que aquest efectui les esmenes corresponents, en el termini de deu dies. En cas de no obtenir resposta, o en cas que aquesta resulti insuficient, la sol·licitud s'arxivarà, notificant-ho a l'interessat. En el cas d'inexistència del crèdit acreditada pel Comú, no resultarà necessari el requeriment d'esmenes a l'obligat tributari, arxivant-se la sol·licitud sense més tràmits que la notificació a l'interessat.

A discreció del Comú, la presentació de la sol·licitud pot suspendre les actuacions de realització de béns i drets en els casos d'embargament.

La resolució de la sol·licitud ha de notificar-se a l'obligat tributari en el termini de dos mesos, prorrogable per un altre mes addicional. A manca de notificació, pot considerar-se denegada la sol·licitud, podent-se interposar el recurs corresponent.

En cas de resolució estimatòria, els deutes tributaris són objecte de compensació per part del Comú.

En cas de resolució negativa, les conseqüències que se'n deriven són les següents:

- a) Si la sol·licitud s'ha efectuat en període voluntari, el pagament del deute ha de fer-se efectiu en el termini d'un mes a comptar de la notificació de l'acte de liquidació. Si es realitza l'ingrés, s'exigiran interessos moratoris pel termini comprès entre l'endemà de la data de fi del període voluntari d'ingrés i la data efectiva de pagament. En cas contrari, s'inicia el període executiu, liquidant-se els interessos moratoris corresponents al període entre la data de finalització del pagament en període voluntari i la data d'inici del període executiu, sense perjudici dels que posteriorment es puguin liquidar.
- b) Si la sol·licitud s'ha presentat en període executiu, s'inicia el procediment de constrenyiment, tret que aquests ja s'hagués iniciat anteriorment.

La compensació de deutes pot sol·licitar-se juntament amb el seu ajornament o fraccionament.

Article 90. *Compensació a instància del Comú*

En el cas que un deutor del Comú per raó de tributs sigui alhora creditor per un crèdit reconegut fermament, el Comú pot compensar d'ofici el deute.

La compensació pot produir-se respecte de qualsevol crèdit, independentment de la naturalesa d'aquest.

Article 91. *Efectes de la compensació*

La compensació produeix l'extinció del deute per la part compensada, havent-se de notificar a l'obligat tributari l'acord corresponent.

En el cas que el deute a favor del Comú sigui superior al crèdit del qual és titular l'obligat tributari, per la part no compensada se segueix el procediment establert per al seu cobrament, segons correspongui. En cas contrari, es retorna el sobrant a l'obligat tributari.

Subsecció II. La condonació

Article 92. *Condonació*

Les quotes i els deutes tributaris només poden ser objecte de condonació durant el temps en la quantia i amb els requisits que estableixi una llei específica per a cada cas o cada grup de casos homogenis.

Subsecció III. Insolvència provada de l'obligat tributari

Article 93. *Insolvència provada*

En el cas que en el desenvolupament del procediment de constrenyiment esdevingui la insolvència provada, total o parcial, dels obligats tributaris, el Comú pot declarar provisionalment extingit qualsevol dret de cobrament tributari a favor seu.

No obstant això, si el Comú té coneixement de la solvència dels obligats tributaris, aquests poden ser rehabilitats dins del termini de prescripció, i continuar amb el procediment de constrenyiment, rehabilitant-se també el crèdit.

Article 94. *Deutor en fallida i crèdit incobrable*

Es considera deutor en fallida a l'obligat tributari que no ha satisfet el deute i del que se'n desconeixen béns o drets embargables per a satisfer-lo, o bé que disposant de béns o drets embargables, aquests no cobreixen la totalitat del deute i les sancions tributàries.

La declaració de fallida pot fer referència a la insolvència total o parcial de l'obligat tributari.

Són crèdits incobrables aquells que no s'han pogut fer efectius en el període de constrenyiment.

Si el deutor principal i els responsables solidaris es declaren en fallida, l'acció de cobrament ha d'adreçar-se envers els responsables subsidiaris. De no existir aquests, o bé en ser declarats també en fallida, la Junta de Govern del Comú declara el crèdit com a incobrable.

També tenen la consideració de crèdits incobrables aquells deutes que, trobant-se en el període de constrenyiment, el seu import recuperable resulti ser inferior als costos en què el Comú hagi d'incórrer per a la seva realització. La seva declaració com a tals, que ha d'aprovar la Junta de Govern del Comú, requereix informe previ de la Intervenció comunal.

Article 95. *Efectes de la baixa provisional per insolvència*

La baixa per insolvència és provisional i només és efectiva per prescripció.

Declarada la fallida d'un obligat tributari, els deutes amb venciment posterior poden ser donats de baixa provisional si no existeixen altres obligats al pagament.

Article 96. *Revisió de la baixa provisional per insolvència i rehabilitació de crèdits incobrables*

La Junta de Govern del Comú ha de vigilar la possible solvència sobrevinguda del deutor i d'altres obligats al pagament.

En el cas que es produeixi aquesta circumstància i no s'hagi esgotat el termini de prescripció, es rehabilita els crèdits declarats incobrables i es continua amb el procediment de recaptació partint de la situació en la qual es trobaven els deutes en el moment en què van ser declarats com a incobrables.

Capítol II. L'aplicació dels tributs

Secció primera. Principis generals

Article 97. *Àmbit d'aplicació*

L'aplicació dels tributs per part del Comú comprèn les següents activitats:

- a) Informació i assistència dels obligats tributaris.
- b) Gestió, inspecció i recaptació dels tributs.
- c) Qualsevol actuació de l'obligat tributari en exercici dels seus drets en el marc de la relació jurídica tributària.

Article 98. *Deure d'informació i assistència als obligats tributaris*

El Comú té l'obligació d'informar i assistir els obligats tributaris en relació amb els seus drets i les seves obligacions.

Els mitjans a través dels quals informa són els següents:

- a) Publicació de textos actualitzats i consolidats de les normes dels tributs.
- b) Publicitat dels criteris administratius en relació amb les normes i els models tributaris.
- c) Respostes de les consultes escrites que són comunicades als consultants.

Secció segona. Del procediment de gestió tributària**Article 99.** *Funcions de gestió tributària*

Les funcions de gestió tributària són les següents:

- a) Recepció i comprovació de declaracions i la resta de documents amb transcendència tributària, i també procediments propis de rectificació i substitució.
- b) La informació i l'assistència tributària.
- c) Control del compliment de les obligacions tributàries declaratives, formals i censals.
- d) Gestió de notificacions individuals i col·lectives als obligats tributaris, excepte les relacionades amb els procediments d'inspecció i recaptació.
- e) Recepció de consultes verbals o escrites, formulades pels obligats tributaris.
- f) Emissió de certificats tributaris.
- g) Elaboració, control, gestió i manteniment dels censos i registres dels obligats tributaris necessaris per a cada tribut.
- h) Recepció, comprovació i, si s'escau, arxiu o derivació als òrgans d'inspecció de les denúncies tributàries.
- i) Incoar i tramitar expedients sancionadors derivats de les seves actuacions.
- j) Altres funcions relacionades amb l'aplicació de tributs.

Article 100. *Declaració tributària*

Té la consideració de declaració tributària tot document presentat davant el Comú en què l'obligat tributari comunica informacions o manifestacions rellevants per a l'aplicació dels tributs.

La presentació d'una declaració no implica, per ella mateixa, acceptació o reconeixement per l'obligat tributari de la procedència de l'obligació tributària.

Article 101. *Liquidació tributària*

La liquidació és un acte administratiu mitjançant el qual l'òrgan competent del Comú efectua les operacions de qualificació i quantificació de l'obligació tributària i determina, amb abast definitiu o provisional, l'import del deute.

Article 102. *Notificació de liquidacions*

D'acord amb el Codi de l'Administració i la Llei de bases de l'ordenament tributari el Comú notifica als obligats tributaris les liquidacions pertinents, en les quals s'indiquen les dades de les quals es deriva l'import d'aquestes, amb la motivació suficient, els mitjans d'impugnació que es poden exercir, amb expressió dels terminis i els òrgans competents per a resoldre-les i el lloc, termini i forma de compliment de la quota de tributació.

Les notificacions es practiquen a les mateixes oficines del Comú, al domicili fiscal o al domicili indicat per l'obligat tributari o pel seu representant.

El Comú pot notificar col·lectivament per edicte publicat al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra* les liquidacions corresponents a tributs de caràcter repetitiu, a partir del segon període.

En el cas que l'obligat tributari domiciliï el pagament de l'impost en una entitat financera degudament autoritzada a operar al Principat d'Andorra la notificació es considera efectuada amb la presentació del rebut a l'entitat bancària.

En el cas que, al que preveu la Llei de bases de l'ordenament tributari, no pugui practicar-se la notificació a l'obligat tributari, aquesta s'efectuarà mitjançant edicte al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

Secció tercera. Dels procediments de la recaptació

Article 103. *Funcions de recaptació*

Entre d'altres, les funcions de la recaptació són les següents:

- a) Gestió de cobrament dels deutes tributaris i de les sancions, tant en període voluntari com executiu i, si és el cas, dels expedients de compensació o qualsevol altre procediment encaminat a l'extinció dels deutes tributaris i de les sancions.
- b) Gestió dels pagaments derivats de les devolucions.
- c) Qualsevol actuació destinada al cobrament o altres situacions d'extinció dels deutes tributaris i de les sancions, incloses les mesures d'execució forçosa del patrimoni de l'obligat al pagament.
- d) Tramitació de les sol·licituds de fraccionament o ajornament.
- e) Tramitació dels expedients de derivació de responsabilitat.

Article 104. *Ingrés en període voluntari*

Els terminis per a ingressar els deutes tributaris en període voluntari es recullen a l'article 73 de l'Ordinació.

Article 105. *Recaptació en període executiu*

La recaptació en període executiu s'inicia:

- a) En el cas de deutes liquidats pel Comú, l'endemà del termini d'un mes a comptar des de la data de notificació, individual o col·lectiva.
- b) En el cas d'impagament d'importos ajornats en sol·licituds d'ajornament formulades en període voluntari, de manera immediata, el dia de l'impagament.
- c) En el cas d'impagament d'ajornaments sol·licitats ja en la fase executiva, la data de l'impagament dona lloc a què es reprengui el procediment executiu.
- d) Si l'impagament prové de fraccionaments sol·licitats en el període voluntari: la data en què es produeix l'impagament d'un dels terminis comporta l'inici de l'exigència immediata per via de constrenyiment de la quantitat vençuda.
- e) En el cas d'impagament d'un sol termini en fraccionaments sol·licitats en període executiu, la data en què es produeix l'impagament marca la represa del procediment executiu en relació amb el termini i a la resta de terminis pendents.

Iniciat el període executiu, el Comú efectua la recaptació dels deutes tributaris pel procediment administratiu de constrenyiment.

L'inici del període executiu determina l'exigència d'interessos moratoris i dels recàrrecs del període executiu que resultin d'aplicació d'acord amb el que preveu l'article 25 de la Llei de bases de l'ordenament tributari i, en cas de trava o execució de béns en la fase d'embargament, també dels costos en què hagi incorregut el Comú o en qui hagi delegat aquest l'execució forçosa del cobrament.

Article 106. *Suspensió del procediment de constrenyiment*

Són causes que comporten la suspensió d'ofici i de forma automàtica del procediment de constrenyiment les següents:

- a) Quan es provi que s'ha produït un error material, aritmètic o de fet en la determinació del deute.
- b) Quan el deute hagi estat ingressat, condonat, compensat, ajornat, fraccionat, suspès o hagi prescrit el dret a exigir-ne el pagament.
- c) Quan se sol·licita la compensació amb un dret de cobrament a favor del deutor, fins que es resolgui l'expedient de compensació.
- d) Quan se sol·liciti l'ajornament o el fraccionament i es compleixin els requisits establerts reglamentàriament per a la presentació de garanties. A manca d'aportació de garanties o bé si aquestes no cobreixen la totalitat del deute, el procediment segueix el seu curs. Ambdues operacions poden sol·licitar-se abans que s'executi l'embargament (article 53.3 de LBOT).
- e) Quan es presenti un recurs i es compleixin els requisits que es determinin reglamentàriament per a la prestació de les garanties adients.

f) Quan un interessat interposi una terceria de domini o de millor dret. En el cas que el deutor no disposi d'altres béns o drets el procediment es manté en suspens fins a resoldre's sobre la titularitat; en altre cas, el procediment segueix el seu curs.

Quan l'interessat acrediti alguna d'aquestes causes en l'escrit o recurs que presenti se li ha de notificar a suspensió de les actuacions del procediment de constrenyiment mentre es dicti l'acord corresponent.

La resolució adoptada al respecte per la Junta del Govern del Comú ha de notificar-se a l'interessat, comunicant-li, si s'escau, la continuació del procediment de constrenyiment.

Article 107. Desenvolupament del procediment de constrenyiment

Vençut el termini de pagament en període voluntari, el procediment de constrenyiment s'inicia i s'impulsa d'ofici, sense perjudici del dret de suspensió que empara l'obligat tributari en els supòsits previstos en la Llei de bases de l'ordenament tributari.

El procediment s'inicia quan l'òrgan competent del Comú aprova la provisió de constrenyiment, acte administratiu que ordena l'execució del patrimoni de l'obligat al pagament.

En la provisió el Comú identifica els deutes pendents, liquida els recàrrecs que corresponguin i insta a l'obligat tributari a efectuar el pagament.

La provisió ha de ser objecte de notificació, té caràcter executiu, és suficient per a iniciar el procediment de constrenyiment i té la mateixa força que una sentència judicial per procedir contra els béns i drets executats.

L'obligat tributari pot oposar-s'hi en cas que:

a) Acrediti l'extinció total del deute o la prescripció del dret a exigir-ne el pagament.

b) Hagi presentat sol·licitud d'ajornament, fraccionament o compensació en període voluntari o per altres causes de suspensió del procediment de recaptació.

c) Acrediti manca de notificació de la liquidació del deute.

d) Hagi estat anul·lada la liquidació.

e) S'hagi produït error o omissió en el contingut de la provisió de constrenyiment, que impedeixi la identificació del deutor o del deute contret.

Quan l'interessat acrediti alguna d'aquestes causes en l'escrit o recurs que presenti se li ha de notificar la suspensió de les actuacions del procediment de constrenyiment mentre es dicti l'acord corresponent.

La resolució adoptada al respecte per la Junta de Govern del Comú ha de notificar-se a l'interessat, comunicant-li, si s'escau, la continuació del procediment de constrenyiment.

Article 108. Contingut de la provisió de constrenyiment

La provisió de constrenyiment ha de contenir les dades següents:

a) Nom i cognoms o raó social, Número de Registre Tributari (NRT) i domicili fiscal de l'obligat al pagament.

b) Concepte, import del deute o sanció tributaris, període a què correspon i lloc on s'ha d'ingressar.

c) Indicació que el deute no ha estat satisfet en període voluntari.

d) Menció a l'inici de la meritació d'interessos moratoris.

e) Liquidació del recàrrec en període executiu.

f) Requeriment a l'obligat tributari perquè efectui el pagament del deute i sancions tributaris, interessos moratoris i recàrrec en el termini d'un mes, segons disposa la Llei de bases de l'ordenament tributari.

g) Advertència que, en cas contrari, es procedirà a l'embargament dels béns o drets del deutor o a l'execució de les garanties que hi pugui haver.

h) Repercussió, si escau, de les costes del procediment.

i) Possibilitat de sol·licitar ajornament o fraccionament en el pagament.

j) Indicació que la suspensió del procediment es produirà en els casos i condicions previstos en la Llei de bases de l'ordenament tributari.

k) Recursos que poden interposar-se contra la provisió de constrenyiment, amb indicació dels òrgans davant dels quals es poden interposar i el termini per a la interposició.

Article 109. *Interès moratori en el període executiu*

Les quantitats que han de satisfer-se en el període executiu meriten interessos moratoris.

Per al seu càlcul s'hi estarà al que preveu l'article 39 del Decret de 21 d'octubre de 2015, pel qual s'aprova el Reglament de recaptació dels tributs.

Article 110. *Execució de garanties*

En cas de deutes garantits en els quals s'ha iniciat el procediment de constrenyiment, s'executarà la garantia.

Si la garantia consisteix en un aval o fiança, es requerirà a l'avalador o fiador l'ingrés del deute i sancions tributàries en el termini d'un mes, segons estableix la Llei de bases de l'ordenament tributari, inclosos el recàrrec i interessos moratoris, fins al límit de la garantia. Aquests meritran des de la notificació fins al pagament per part de l'avalador o fiador. Si no es fa l'ingrés, s'embargaran els seus béns i drets, sense necessitat d'una nova notificació.

En el cas de garanties hipotecàries o altres drets reals sobre béns immobles, s'alienaran pel procediment establert als articles 53 a 58 del Decret de 21 d'octubre de 2015, pel qual s'aprova el Reglament de recaptació dels tributs i de conformitat amb la Llei 44/2014, del 18 de desembre, de l'Embargament.

En el supòsit de garanties constituïdes sobre béns o drets de persones diferents de l'obligat al pagament, es notificarà a aquestes persones, requerint-les perquè posin a disposició del Comú els béns o drets esmentats en el termini establert a l'article 51, apartat 4, de la Llei de bases de l'ordenament tributari, tret que es realitzi el pagament corresponent als deutes o sancions tributaris. En cas d'incompliment, es procedirà segons es preveu al paràgraf anterior.

En el cas que la garantia sigui manifestament insuficient, es continuarà amb el procediment de constrenyiment, sense necessitat d'esperar-ne l'execució. Aquest fet haurà de motivar-se.

Article 111. *Impagament i embargament de béns i drets*

Si l'obligat tributari no s'hi oposa al constrenyiment i no efectua el pagament dins del termini establert en la provisió de constrenyiment, el Comú procedirà a l'embargament i a l'execució del patrimoni del deutor en quantitat suficient per cobrir el deute no ingressat, els interessos meritats fins a l'ingrés efectiu, els recàrrecs en període executiu i els costos del procediment de constrenyiment i embargament.

Si el deute està garantit s'executa la garantia, en primer lloc, conforme al que s'indica a l'article anterior.

El procediment d'embargament es regirà per:

- a) Els articles 109 a 113 de la Llei de bases de l'ordenament tributari.
- b) El Capítol tercer del Decret de 21 d'octubre de 2015, pel qual s'aprova el Reglament de recaptació dels tributs.
- c) La Llei 44/2014, del 18 de desembre, de l'Embargament.
- d) El Títol II de la Llei 43/2014, del 18 de desembre, del Saig.

Secció quarta. Del procediment d'inspecció dels tributs**Subsecció primera.** Aspectes generals del procediment d'inspecció**Article 112.** *Servei d'inspecció tributària*

1. Mitjançant els serveis que depenen del departament de finances del Comú, aquest efectua les actuacions de la inspecció de tributs.

2. Tot allò no regulat en la present ordinació, queda regulat per la Llei de bases de l'ordenament tributari i el Reglament d'aplicació dels tributs.

Article 113. *Competències*

Les funcions de la inspecció són les següents:

- a) Investigar els supòsits de fet de les obligacions tributàries per descobrir fets amb transcendència tributària que el Comú desconex.
- b) Comprovar el contingut de les declaracions i autoliquidacions tributàries.
- c) Comprovar el valor dels béns i drets, i també dels deutes i passiu, en els casos en què sigui necessari per a determinar l'obligació tributària.
- d) Comprovar el compliment dels requisits exigits per a obtenir beneficis fiscals i devolucions tributàries.
- e) Les actuacions d'investigació i comprovació esmentades en els apartats anteriors també es poden dur a terme en relació amb exercicis o períodes prescrits sempre que les mateixes actuacions siguin necessàries en relació amb el dret al qual es refereix la lletra a de l'apartat 1 de l'article 54 de la Llei de bases de l'ordenament tributari que no hagi prescrit. Això no serà aplicable als supòsits previstos a l'apartat 6 de l'article 54 de la referida Llei, en què resulta aplicable el límit establert al mateix article.
- f) En particular, les comprovacions i actuacions esmentades es poden fer envers operacions, activitats, explotacions i negocis que hagin succeït en exercicis o períodes impositius prescrits però amb efectes en períodes no prescrits.
- g) Informar els obligats tributaris dels seus drets i obligacions tributàries i la forma en què les han de complir, en motiu de les actuacions inspectores.
- h) Incoar i tramitar expedients sancionadors derivats de les seves actuacions.
- i) Elaborar informes tècnics per al Govern en matèria financera i tributària.
- j) Incoar i tramitar expedients sancionadors derivats de les seves actuacions.
- k) Investigar, obtenir i comprovar la informació objecte d'intercanvis d'informació internacionals.

Article 114. Facultats dels òrgans d'inspecció tributària

A banda de més de les facultats pròpies de la gestió tributària, la inspecció pot:

- a) Realitzar qualsevol actuació fora de les seves oficines.
- b) Accedir als locals de negoci, establiments mercantils, seus de direcció i, en general, on hi hagi proves relatives a béns o drets susceptibles de ser fets generadors o supòsits de fet de l'obligació tributària, amb les limitacions legals i reglamentàries que corresponguin.

Els funcionaris que realitzen actuacions d'inspecció es consideren agents de l'autoritat i han d'acreditar la seva condició quan així siguin requerits per a fer-ho fora de les oficines del Comú.

Els obligats tributaris han d'atendre la inspecció i li han de prestar la deguda col·laboració en el desenvolupament de les seves funcions.

Article 115. Documentació de les actuacions d'inspecció

Les actuacions inspectores es documenten en comunicacions, diligències, informes i actes.

Les comunicacions són documents mitjançant els quals el Comú notifica a l'obligat tributari l'inici del procediment o altres fets o circumstàncies relatius al mateix, o efectua els requeriments que siguin necessaris a qualsevol persona o entitat. Poden incorporar-se al contingut de les diligències que s'estenguin.

Les diligències són els documents públics que s'estenen per fer constar fets, així com les manifestacions de l'obligat tributari o persona amb la que s'entenguin les actuacions. No poden contenir propostes de liquidacions tributàries.

Els informes són documents que contenen informació emesa pel Comú, com a administració tributària. Els òrgans de l'Administració tributària emetran, d'ofici o a petició de tercers, els informes que siguin preceptius conforme a l'ordenament jurídic, els que sol·licitin altres òrgans o serveis de les administracions públiques o els poders legislatiu i judicial, en els termes previstos per les lleis, i els que resultin necessaris per a l'aplicació dels tributs.

El contingut mínim de les comunicacions, diligències i informes és el previst al Decret de l'11 de febrer de 2015, pel qual s'aprova el Reglament d'aplicació dels tributs.

Les actes són documents públics emesos per la inspecció que recullen el resultat de les actuacions de comprovació d'inspecció, i en les que es proposa a l'obligat tributari la regularització que la inspecció estimi

procedent, o bé se'n declara la conformitat. Tenen valor probatori d'un document públic, i per tant els fets que contenen només poden ser rebatuts mitjançant prova en sentit contrari.

Subsecció segona. Inici i desenvolupament del procediment d'inspecció

Article 116. *Inici del procediment d'inspecció*

El procediment pot iniciar-se bé d'ofici o a petició de l'obligat tributari.

S'inicia d'ofici mitjançant notificació, en la que ha de fer-se constar la naturalesa i abast de la comprovació, així com els drets i obligacions en el curs d'aquestes actuacions. La notificació ha d'assenyalar el lloc, dia i hora de la compareixença i la documentació i altres elements que l'obligat tributari haurà de tenir a disposició de la Inspecció. A més, la comunicació ha de fer constar el que s'estableix al Reglament d'aplicació dels tributs.

En actuacions d'abast parcial l'obligat tributari pot sol·licitar l'ampliació de les actuacions i que aquestes tinguin abast de caràcter general.

Article 117. *Abast de les actuacions d'inspecció*

Les actuacions poden tenir un abast general o parcial, segons s'indiqui a la notificació corresponent.

Les actuacions tenen un caràcter parcial quan no afecten la totalitat dels elements de l'obligació tributària del període objecte de comprovació.

Els obligats tributaris que siguin objecte d'una actuació inspectora de caràcter parcial, podran sol·licitar al Comú que la inspecció tingui caràcter general respecte al tribut i exercicis afectats per l'actuació, sense que la sol·licitud interrompi les actuacions en curs. La sol·licitud s'efectuarà en el termini de trenta dies des de què es produeixi la notificació de l'inici de les actuacions inspectores de caràcter parcial, havent-se d'iniciar la comprovació de caràcter general en el termini de tres mesos des de la recepció de la sol·licitud.

L'incompliment d'aquest termini determinarà que les actuacions inspectores de caràcter parcial no interrompin el termini de prescripció per comprovar i investigar el mateix tribut i període amb caràcter general.

Article 118. *Termini de comprovació de la inspecció*

1. El termini de comprovació de l'actuació inspectora és de dotze mesos des de la comunicació d'inici de les actuacions. S'entendrà que les actuacions finalitzen en la data en què es notifiqui o s'entengui notificat l'acte administratiu resultant d'aquestes.

2. No es tenen en compte als efectes d'aquest còmput els períodes de dilació ocasionats per l'obstrucció de les actuacions per part de l'obligat tributari.

3. En els casos previstos en la Llei de bases de l'ordenament tributari, les actuacions d'inspecció es poden ampliar per un altre període que no podrà excedir de sis mesos addicionals, amb el requisit de documentar-ne els motius, d'acord amb el Reglament d'aplicació dels tributs.

4. Si les actuacions excedeixen el termini previst legalment, ampliat en el seu cas segons es preveu en l'apartat anterior, s'entendrà caducat el procediment.

Article 119. *Lloc i horari de les actuacions d'inspecció*

El lloc i l'horari de les actuacions d'inspecció es desenvolupen:

- a) A les oficines del Comú, dins l'horari establert per a l'atenció al públic.
- b) Als locals de l'obligat tributari, respectant-ne l'horari normal de la seva activitat, podent-ne establir altres, per mutu acord.

L'òrgan d'inspecció determina el lloc de les actuacions.

L'anàlisi de la documentació necessària per dur a terme l'actuació inspectora s'ha de practicar al lloc on legalment s'han de trobar els llibres de comptabilitat o documents, amb les excepcions previstes al Reglament d'aplicació dels tributs.

Article 120. Regularització voluntària durant la comprovació

Si un cop iniciat un procediment de comprovació de gestió o d'inspecció, l'obligat tributari ingressa el deute, es produeixen les conseqüències següents:

- a) La quota ingressada s'entén a compte de la futura liquidació.
- b) Es meriten interessos entre el moment en què va finalitzar el període voluntari i el moment en què es fa efectiu el pagament.
- c) No és exigible el recàrrec per presentació extemporània amb requeriment, però és susceptible de ser objecte de sanció d'acord amb la legislació aplicable.

En el cas d'ingrés del deute havent superat el procediment inspector el límit de dotze mesos de l'article 118, l'ingrés es considera voluntari, de manera que és aplicable el recàrrec per presentació extemporània amb requeriment, sense que sigui possible una sanció per aquesta causa.

Subsecció tercera. Acabament del procediment d'inspecció

Article 121. Acabament del procediment d'inspecció

Conclòs en el seu cas el tràmit d'audiència, la fase d'instrucció del procediment inspector documentarà en una proposta d'acta que reflectirà el resultat de les actuacions inspectores, així com una proposta de regularització en els termes previstos en la Llei de bases de l'ordenament tributari.

A efectes de la seva tramitació les actes d'inspecció poden ser de conformitat o de disconformitat. Si l'obligat tributari es negués a rebre o subscriure l'acta, aquesta es tramitarà com de disconformitat.

Les actes requereixen l'aprovació del responsable del departament d'Inspecció. Les actes han de ser signades per l'inspector instructor i l'obligat tributari.

Article 122. Tràmit d'audiència

Finalitzades les actuacions de comprovació i d'investigació, la inspecció notifica a l'obligat tributari una proposta d'acta que conté una exposició succinta dels fets i dels fonaments jurídics a més de la proposta de regularització.

L'obligat tributari disposa de vint-i-un dies hàbils per revisar l'expedient administratiu, presentar al·legacions a la proposta d'acta i, si és el cas, prestar la conformitat, total o parcial, als fets, als fonaments jurídics o a la proposta de regularització.

Article 123. Acta de conformitat

Quan l'obligat tributari o el seu representant manifestin la seva conformitat amb la proposta de regularització que formuli el departament d'Inspecció, aquesta circumstància es farà constar expressament en l'acta.

S'entendrà produïda i notificada la liquidació tributària d'acord amb la proposta formulada en l'acta si, en el termini de deu dies comptats des de l'endemà de la data de l'acta, no s'hagués notificat a l'interessat un acord de l'òrgan competent per liquidar, amb algun dels següents continguts:

- a) Rectificant errors materials.
- b) Ordenant completar l'expedient mitjançant la realització de les actuacions que procedeixin.
- c) Confirmant la liquidació proposada en l'acta.
- d) Estimant que en la proposta de liquidació ha existit error en l'apreciació dels fets o indeguda aplicació de les normes jurídiques i concedint a l'interessat termini d'audiència previ a la liquidació que es practiqui.

Si per part de l'òrgan competent per liquidar es detectessin els referits errors de fet o de dret, aquest podrà rectificar l'acta, la qual, presentada a l'obligat tributari, podrà ser, alhora, signada en disconformitat i tramitada com a tal.

L'obligat tributari pot presentar-hi al·legacions. En aquest cas, l'acta es considera de disconformitat i se segueix el procediment corresponent. No obstant això, si la inspecció estima les al·legacions, la pot rectificar. En qualsevol cas, es pot prestar conformitat parcial a les rectificacions proposades.

Per a la imposició de les sancions que puguin procedir a conseqüència d'aquestes liquidacions, seran d'aplicació les reduccions previstes en la Llei de bases de l'ordenament tributari per als supòsits de conformitat i pagament voluntari, si no s'impugna la liquidació ni la sanció.

L'obligat tributari pot interposar recurs contra l'acta de conformitat. En aquest cas, l'acta té les mateixes conseqüències jurídiques que una acta de disconformitat, inclosa la pèrdua del dret a la reducció de les sancions.

Article 124. *Acta de disconformitat*

Amb caràcter previ a la signatura de l'acta de disconformitat es concedirà tràmit d'audiència a l'interessat perquè al·legui el que convingui al seu dret.

Quan l'obligat tributari o el seu representant no subscriuguin l'acta, manifestin la seva disconformitat amb la proposta de regularització que formuli el departament d'Inspecció, o bé no compareguin en la data assenyalada per a signar-la, es farà constar expressament aquesta circumstància en l'acta, que inclourà els fonaments de dret en què es basi la proposta de regularització.

En el termini de vint-i-un dies hàbils des de la data en què s'hagi emès l'acta o des de la notificació d'aquesta, l'obligat tributari podrà formular al·legacions davant l'òrgan competent per liquidar.

Transcorregut un mes des de l'acabament del termini per presentar al·legacions el responsable del Departament d'Inspecció podrà acordar la pràctica d'actuacions complementàries, les quals donaran com a resultat:

- a) La rectificació, en el seu cas, de l'acta i la notificació a l'obligat tributari, perquè hi presti conformitat o disconformitat, en els termes de l'article anterior.
- b) La confirmació de la liquidació realitzada en el procediment d'inspecció.
- c) Una vegada notificada la liquidació, l'obligat tributari pot interposar-hi recurs en contra.

Article 125. *Contingut de les actes*

Quant al contingut de les actes s'hi estarà al que preveu el Reglament d'aplicació dels tributs.

Article 126. *Classes de liquidacions*

D'acord amb el que disposa la Llei de bases de l'ordenament tributari, les liquidacions derivades d'un procediment d'inspecció tenen caràcter definitiu o provisional.

Les liquidacions derivades de les actuacions de comprovació i investigació d'abast parcial sempre tenen caràcter provisional.

Tret dels casos previstos en el Reglament d'aplicació dels tributs, les liquidacions derivades de les actuacions de comprovació i investigació d'abast general tenen caràcter definitiu.

Les liquidacions provisionals minoren els imports de les que posteriorment o simultàniament es practiquin respecte de l'obligació tributària i el període objecte de regularització.

Article 127. *Liquidació dels interessos moratoris*

Quant a l'aplicació d'interessos moratoris sobre liquidacions derivades del procediment inspector s'hi estarà al que preveu el Reglament de la recaptació dels tributs.

Títol VI. Vies d'impugnació

Capítol I. Dels principis rectors

Article 128. *Els procediments de revisió*

Els actes d'aplicació dels tributs i d'imposició de sancions tributàries poden ser objecte d'impugnació o de revisió mitjançant:

- a) El recurs administratiu.
- b) Altres procediments especials de revisió.

Un cop esdevenen fermes, els actes d'aplicació dels tributs i d'imposició de sancions tributàries no són revisables per la via administrativa, excepte en el cas de rectificació d'errors, en els supòsits i pels procediments establerts en l'article 133.

Un cop confirmats per sentència judicial ferma, els actes d'aplicació dels tributs i d'imposició de sancions no poden ser revisables en cap cas.

Article 129. *Requisits*

Els actes de revisió i de resolució de recursos han d'estar degudament motivats i han de contenir una referència succinta dels fets i els fonaments de dret. També ha d'estar motivat qualsevol acte dictat durant la tramitació de l'expedient.

La resolució del recurs d'alçada i dels procediments especials posa fi a la via administrativa.

La determinació de la quantia als efectes del procediment, així com les regles d'acumulació de procediments i altres requisits són els establerts reglamentàriament.

Capítol II. La comissió tècnica tributària

Article 130. *Competència*

Conforme a la Llei de bases de l'ordenament tributari la Comissió Tècnica Tributària és l'òrgan competent per a resoldre tots els recursos administratius que s'interposin contra els actes dictats per l'Administració tributària en relació amb l'aplicació dels tributs i la imposició de sancions tributàries.

Capítol III. El recurs en via administrativa

Article 131. *Del recurs en via administrativa*

Conforme a la Llei de bases de l'Ordenament Tributari, el Reglament de revisió en via administrativa dels actes d'aplicació dels tributs i el Codi de l'Administració, els actes d'aplicació dels tributs i d'imposició de sancions són susceptibles de recurs en via administrativa.

La interposició del recurs en via administrativa és un requisit necessari per tenir accés a la via jurisdiccional. Fins que no es resolgui el recurs, de forma expressa o per silenci, no es pot promoure el recurs jurisdiccional.

El termini per interposar el recurs és d'un mes natural des que s'entengui notificat l'acte administratiu d'aplicació dels tributs susceptible de recurs.

L'escrit d'interposició del recurs ha de contenir necessàriament les al·legacions i els elements de prova que es considerin oportuns.

El recurs sotmet al coneixement de la Comissió Tècnica Tributària per a la seva resolució totes les qüestions de fet i de dret dels actes administratius recorreguts, tant si estan plantejades en el recurs com si no ho estan.

La mera interposició d'un recurs per la via administrativa no suposa la suspensió de l'execució de l'acte impugnat.

L'execució resta suspesa automàticament per l'aportació de garantia suficient per cobrir la quota, els interessos, els recàrrecs i les sancions que siguin objecte del recurs, mitjançant:

- a) Aval d'una entitat bancària degudament autoritzada per operar al Principat d'Andorra.
- b) Fiança, personal i solidària, prestada per dues persones de reconeguda solvència a judici de l'Administració, sempre que l'import del deute no superi els 10.000 euros.
- c) Les garanties previstes al Reglament de revisió en via administrativa dels actes d'aplicació dels tributs.

L'execució se suspèn sense necessitat d'aportar garantia, quan s'evidenciï que l'acte administratiu conté un error material, de fet o aritmètic manifest.

La suspensió dels actes d'aplicació dels tributs es manté mentre duri el procediment en la via administrativa i mentre es mantingui l'eficàcia de la garantia.

El procediment d'oferiment de la garantia i de qualificació de la garantia oferta és el previst al Reglament de revisió en via administrativa dels actes d'aplicació dels tributs.

Article 132. Resolució dels recursos

L'òrgan competent per conèixer el recurs és la Comissió Tècnica Tributària.

El termini màxim per a resoldre'l és de dos mesos comptant des de la data de la seva presentació. L'expiració d'aquest termini sense resposta per part de l'Administració permet considerar que el recurs ha estat desestimat. Les resolucions expresses o tàcites són susceptibles de recurs davant la jurisdicció administrativa.

La resolució del recurs conté els antecedents de fet i els fonaments jurídics adequadament motivats que hagin servit per a la decisió.

Capítol IV. Dels procediments especials de revisió**Article 133. Procediments especials**

Els procediments especials de revisió són:

- a) El procediment de rectificació d'errors.
- b) El procediment de devolució d'ingressos indeguts.
- c) El procediment de revocació.

Article 134. Procediment de rectificació d'errors

El Comú ha de modificar d'ofici o a instància de la persona interessada els errors materials, de fet o aritmètics dels actes i les resolucions tributàries.

En el cas d'inici d'ofici, ha de notificar-se a l'interessat, per tal que aquest pugui formular al·legacions en el termini de deu dies a comptar des de l'endemà de la notificació de la proposta.

Només es poden rectificar actes o resolucions que no hagin prescrit.

El termini màxim per notificar la resolució del procediment és de sis mesos des que es presenta la sol·licitud per part de l'obligat tributari o des de que es notifica l'inici del procediment d'ofici.

L'expiració d'aquest termini permet considerar que la sol·licitud ha estat desestimada. Les resolucions expresses o tàcites són susceptibles de recurs d'alçada.

L'execució resta suspesa automàticament per l'aportació de garantia suficient per cobrir la quota, els interessos, els recàrrecs i les sancions que siguin objecte del recurs, mitjançant:

- a) Aval d'una entitat bancària degudament autoritzada per operar al Principat d'Andorra.
- b) Fiança, personal i solidària, prestada per dues persones de reconeguda solvència a judici de l'Administració, sempre que l'import del deute no superi els 10.000 euros.
- c) Les garanties previstes al Reglament de revisió en via administrativa dels actes d'aplicació dels tributs.

Article 135. Procediment de devolució d'ingressos indeguts

Quan un obligat tributari ha realitzat un ingrés tributari indegut per qualsevol causa té dret a la devolució d'ofici o a instància de part, llevat que hagi prescrit el dret a la devolució.

Tenen també dret a la devolució els hereus o causahavents de l'obligat tributari. El procediment pot iniciar-se d'ofici o bé a instància de la persona interessada.

El procediment per al reconeixement del dret a la devolució i la forma de fer-la efectiva són els regulats al Reglament de revisió en via administrativa dels actes d'aplicació dels tributs.

En la devolució dels ingressos indeguts es liquida l'interès moratori calculat des de la data en què es va realitzar l'ingrés indegut fins a la data en què s'ordena la devolució.

Article 136. Procediment de revocació

L'Administració tributària pot revocar els actes o les resolucions de contingut tributari, sempre que aquests actes infringeixin manifestament la llei, quan circumstàncies sobrevingudes posin de manifest el caràcter improcedent de l'acte, o quan en la tramitació del procediment s'hagi produït indefensió de l'obligat tributari.

La revocació no pot constituir, en cap cas, dispensa o exempció no permesa per les normes tributàries, ni ser contrària al principi d'igualtat, a l'interès públic o a l'ordenament jurídic.

L'acord que posa fi al procediment no pot empitjorar la situació jurídica tributària de l'obligat tributari que és part de l'acte o de la resolució que es pretén revocar, i s'ha de donar audiència als interessats.

Els procediments de revocació s'inicien i s'impulsen d'ofici. Només es poden revocar actes o resolucions que no hagin prescrit.

La competència per dictar l'acte de resolució d'aquest procediment correspon a l'òrgan que va dictar l'acte, o al seu superior jeràrquic, amb informe preceptiu i vinculant de la Comissió Tècnica Tributària.

El termini màxim per resoldre el procediment és d'un any. L'expiració d'aquest termini sense resolució expressa suposa la caducitat del procediment. La caducitat impedeix la iniciació d'un nou procediment de revocació pel mateix acte o resolució de contingut tributari.

Capítol V. Recurs davant la jurisdicció administrativa**Article 137. Recurs en via jurisdiccional**

Les resolucions que posen fi a la via administrativa són susceptibles de recurs davant la jurisdicció administrativa.

Títol VI. Potestat sancionadora**Capítol I. Els principis de la potestat sancionadora****Article 138. Potestat sancionadora del Comú**

El Comú exerceix la potestat sancionadora d'acord amb la Llei qualificada de delimitació de competències dels comuns, la Llei de bases de l'ordenament tributari, la Llei de finances comunals i la present Ordinació.

Article 139. Principi de no-concurrencia de les sancions tributàries

La mateixa acció o omissió que s'hagi d'aplicar com a circumstància que determini la qualificació d'una infracció com a greu o molt greu no pot ser sancionada com a infracció independent.

Les sancions derivades de la comissió d'infraccions tributàries són compatibles amb l'exigència de l'interès moratori i dels recàrrecs del període executiu.

Capítol II. Naturalesa de la responsabilitat tributària**Article 140. Subjectes de les infraccions tributàries**

Són subjectes infractors les persones físiques o jurídiques i les entitats que realitzin les accions o les omissions doloses o culposes tipificades com a infraccions tributàries, i singularment:

- a) Els obligats tributaris, tant els directes com els indirectes.
- b) Els representants legals dels obligats tributaris que no tenen capacitat d'obrar.

La concurrència de diversos subjectes infractors en la realització d'una mateixa infracció tributària determina que estiguin obligats solidàriament al pagament de la sanció davant del Comú.

Article 141. Extinció de la responsabilitat de les infraccions tributàries

La responsabilitat derivada de les infraccions s'extingeix per les causes següents:

- a) Per la defunció del subjecte infractor.

- b) Per prescripció del dret d'imposar sancions.
- c) Pel transcurs dels terminis als quals es refereixen els apartats 1 i 6 de l'article 135 de la Llei de bases de l'ordenament tributari.

Article 142. *Extinció de les sancions tributàries*

Les sancions tributàries s'extingeixen per les causes següents:

- a) Pagament, compensació o compliment de la sanció.
- b) Defunció dels obligats a pagar-les.
- c) Prescripció del dret a exigir-ne el pagament.
- d) Condonació.

Capítol III. Òrgans competents per imposar sancions

Article 143. *Òrgans competents per imposar sancions*

L'establiment i la imposició de les sancions tributàries correspon a la Junta de Govern del Comú.

Capítol IV. Concepte i modalitats d'infraccions i sancions tributàries

Article 144. *Conceptes i modalitats de les infraccions*

Són infraccions tributàries les accions o les omissions doloses o culposes tipificades i sancionades com a infraccions en aquesta Ordinació tributària.

Les infraccions tributàries es classifiquen en simples i de defraudació.

Article 145. *Modalitats de sanció tributària*

Les infraccions tributàries se sancionaran mitjançant la imposició de sancions pecuniàries i de sancions no pecuniàries de caràcter accessori, quan procedeixi.

Les sancions pecuniàries podran consistir en una multa fixa o proporcional.

Les sancions no pecuniàries adoptaran la modalitat de prohibició de formalitzar contractes amb el Comú durant un termini màxim de tres anys, o d'inhabilitació per rebre subvencions del Comú, també durant un termini màxim de tres anys.

Cada modalitat de sanció tributària és compatible amb les restants.

Article 146. *Infraccions simples*

Són infraccions simples l'incompliment d'obligacions o de deures tributaris exigits a qualsevol persona, sigui o no obligat tributari, per la gestió dels tributs i quan no constitueixin infracció de defraudació.

Es consideren infraccions simples les següents:

- a) La falta de presentació de declaracions o autoliquidacions o la presentació de declaracions o autoliquidacions falses, incompletes o inexactes sense transcendència en la liquidació.
- b) L'incompliment de requeriments d'informació o de documentació que faci l'Administració.
- c) L'incompliment del deure de subministrar a l'Administració tributària dades, informes o antecedents amb transcendència tributària.
- d) L'incompliment de les obligacions de caràcter comptable, registral i censal.
- e) L'incompliment de les obligacions de facturació o de documentació, llevat que produeixin defraudació o hi condueixin.
- f) L'incompliment de l'obligació d'utilitzar i de comunicar el número de registre tributari (NRT).
- g) La resistència, negativa o obstrucció a les actuacions de l'Administració tributària, en fase de gestió, d'inspecció o de recaptació, o en qualsevol altre procediment tributari.
- h) L'incompliment de l'obligació de posar en coneixement de l'Administració tributària el canvi de domicili de l'obligat tributar.

Article 147. *Infraccions de defraudació*

Són infraccions de defraudació les accions o omissions doloses o culposes, amb qualsevol grau de negligència, que comportin un perjudici econòmic pel Comú. També tindran la consideració d'infraccions de defraudació aquells perjudicis econòmics que es poguessin derivar del gaudi indegut de beneficis fiscals.

Constitueixen infraccions de defraudació les infraccions següents:

- a) Deixar d'ingressar, totalment o parcialment, els deutes tributaris, les retencions o els ingressos a compte, per no haver presentat declaracions o autoliquidacions quan ho estableixin les normes de cada tribut, i també, quan després del requeriment oportú, l'obligat tributari no presenti les declaracions o les autoliquidacions.
- b) Deixar d'ingressar, totalment o parcialment, els deutes tributaris, les retencions o els ingressos a compte, perquè en les declaracions o autoliquidacions presentades s'ometin dades, elements, quantitats o signes, índexs o mòduls necessaris per determinar les bases i les quotes de tributació.
- c) Gaudir indegudament de beneficis fiscals, exempcions, desgravacions o devolucions, o bé obtenir-ne.
- d) Acreditar improcedentment partides positives o negatives i crèdits de l'impost, per deduir o compensar en la base o en la quota.

Article 148. *Quantificació de les sancions: infraccions simples*

Conforme al que estableix la Llei bases de l'ordenament tributari, les infraccions simples poden ser sancionades mitjançant una multa fixa d'entre 150 i 3.000 euros.

Les sancions establertes pel Comú per a les infraccions simples són les següents:

- a) Per manca de presentació de declaracions: 150 euros
- b) Per la presentació de declaracions falses, incompletes o inexactes sense transcendència en la liquidació: 150 euros.
- c) Per l'incompliment de requeriments d'informació o de documentació que efectuï el Comú: 150 euros pel primer incompliment i de 300 euros pels successius.
- d) Per l'incompliment de les obligacions de caràcter censal: 150 euros (mínim LBOT).
- e) Per l'incompliment de l'obligació d'utilitzar i de comunicar el número de registre tributari (NRT): 150 euros.
- f) Quant a la resistència, negativa o obstrucció a les actuacions del Comú, en fase de gestió, d'inspecció o de recaptació, o en qualsevol altre procediment dels tributs:
 - 150 euros, en cas d'incompliment per primera vegada d'un requeriment.
 - 300 euros, en cas d'incompliment per segona vegada.
 - 600 euros si s'incompleix per tercer cop, així com 600 euros addicionals
- g) En altres casos, els imports que prevegi la LBOT.

Article 149. *Quantificació de les sancions: infraccions de defraudació*

D'acord amb la Llei de bases de l'ordenament tributari, atenent a la graduació de les infraccions de defraudació, les sancions que resulten aplicables són les següents:

- a) Per infracció lleu, un 50% de l'import no liquidat.
- b) Per infracció greu, el 100% de l'import no liquidat.
- c) Per infracció molt greu, el 150% de l'import no liquidat.

Per a qualificar la graduació de les sancions s'hi estarà al que disposa la Llei de bases de l'ordenament tributari.

Article 150. *Reducció de les sancions*

La quantia de les sancions pecuniàries imposades es redueix en un 30% en els supòsits de conformitat amb la liquidació efectuada per l'òrgan competent i amb el pagament voluntari d'aquesta.

L'import de la reducció practicada s'exigeix amb l'únic requisit de la notificació a la persona o entitat interessada, quan s'hagi impugnat l'acte administratiu de regularització.

L'import de la sanció que s'ha d'ingressar per la comissió de qualsevol infracció, un cop aplicada, si escau, la reducció per conformitat del 30%, es redueix en el 25% si es realitza l'ingrés total de la sanció dins del període voluntari i no s'impugna la liquidació ni la sanció.

L'import de la reducció practicada s'exigeix amb l'únic requisit de la notificació a la persona o entitat interessada, quan s'hagi interposat recurs en el termini previst contra la liquidació o la sanció.

Capítol V. Del procediment sancionador

Article 151. *Regulació de l'expedient sancionador en matèria tributària*

La imposició de sancions requereix l'obertura i instrucció prèvia d'un expedient sancionador, que es regeix per les normes següents:

- a) Per les normes establertes en aquesta Ordinació.
- b) Subsidiàriament, pel Codi de l'Administració, La Llei de bases de l'ordenament tributari i les altres normes que regulen el procediment sancionador en matèria administrativa.

Disposició addicional

En tot allò no previst en la present Ordinació serà d'aplicació l'establert a la Llei 21/2014, del 16 d'octubre, de bases de l'ordenament tributari i als Reglaments que la desenvolupen, així com a la Llei 36/2021, de 16 de desembre, de les finances comunals.

Disposició transitòria

Tots els actes, sol·licituds o procediments que es trobin en curs el dia de l'entrada en vigor d'aquesta Ordinació es regeixen per la normativa anterior.

Se n'exceptuen les normes de la present Ordinació relatives a la prescripció, les sancions i el règim de recàrrecs, en tot allò que sigui més favorables als administrats.

Disposició derogatòria

Resten derogades totes les normes amb el mateix rang o inferior que s'oposin al contingut de la present Ordinació.

Disposició final

Aquesta Ordinació entra en vigor el dia 1 de gener del 2026.

La Massana, 22 de desembre de 2025

P.O. del Comú
La secretària general
Laura Camps Solà

Vist i plau
La cònsol major
Eva Sansa Jordan